

Програм за развој Србије

коалиције
Демократска
странка Србије
– Нова Србија
Војислав Коштуница

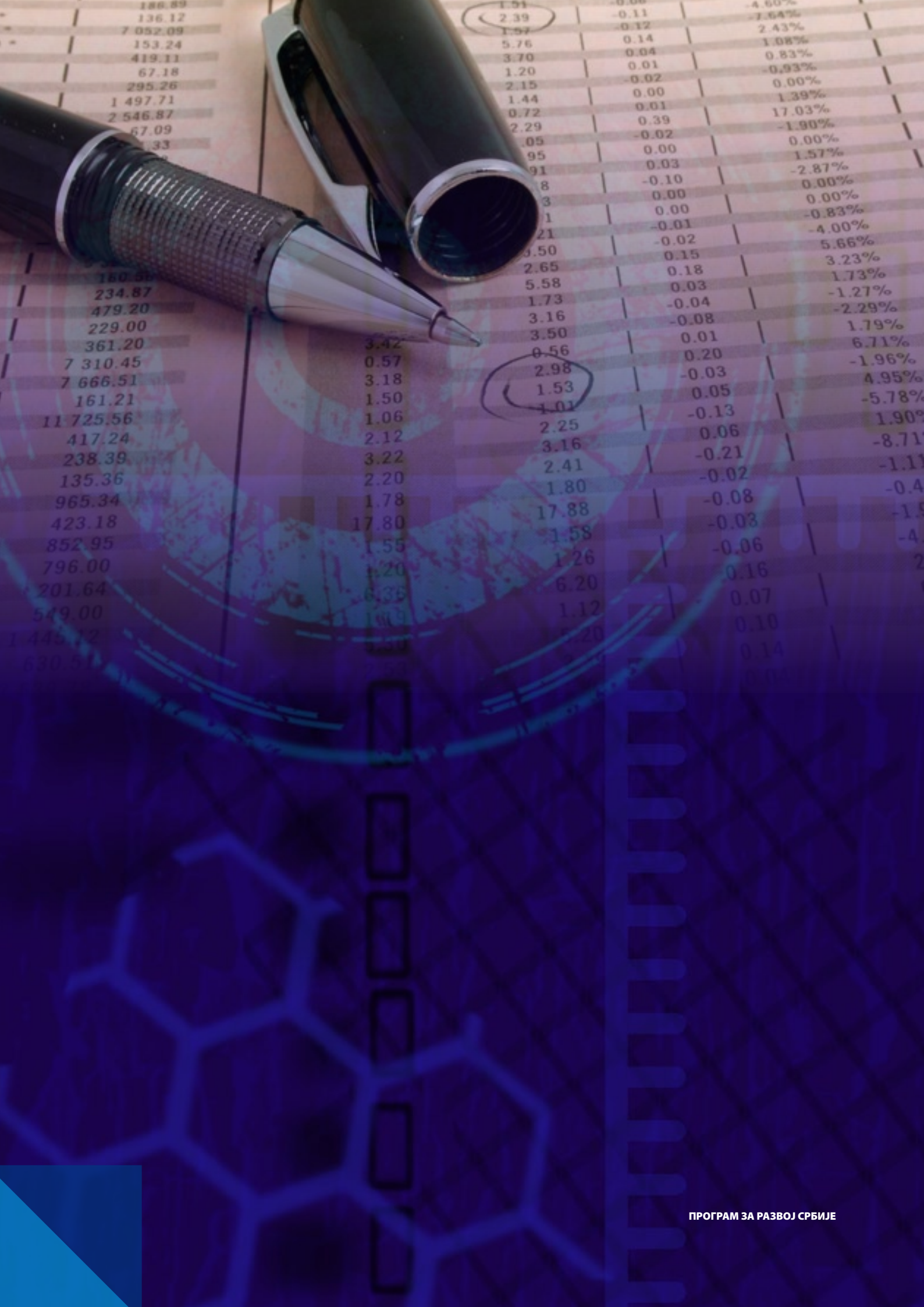
ДЕМОКРАТСКА
СТРАНКА СРБИЈЕ

НОВА СРБИЈА

Садржај

1. Економска начела и циљеви економске политике	5
2. Економија и финансије	7
2. 1. Буџет	7
2. 2. Пореска политика	7
2. 3. Монетарна политика	9
2. 4. Међународно задуживање	9
2. 5. Унапређење извоза и смањење спољнотрговинског дефицита	9
2. 6. Финансијска тржишта	10
3. Запошљавање и социјална политика	13
3. 1. Повећање запослености	13
3. 2. Повећање квалитета и продуктивности рада и зарада	14
3. 3. Унапређење положаја пензионера и старих особа	14
3. 4. Социјални дијалог	14
3. 5. Решавање питања избеглица и повратка	15
4. Европске интеграције	17
5. Борба против корупције	19
6. Стране директне инвестиције	21
6. 1. Подстицаји страним улагањима	21
6. 2. Приватизација јавног сектора	22
7. Економски развој српске заједнице на Косову и Метохији	23
8. Предузетништво и развој малих и средњих предузећа	25
9. Унапређење конкурентности индустрије	27
10. Развој образовања и научно –истраживачког рада	29
11. Равномерни регионални развој	31
12. Пољопривреда, шумарство и водопривреда	35
12. 1. Пољопривреда	35
12. 2. Шумарство	36
12. 3. Водопривреда	37
13. Енергетика и рударство	39
13. 1. Приоритети енергетике и рударства	39
13. 2. Гасна привреда	41
13. 3. Нафтна привреда	41
13. 4. Производња електричне енергије	42
13. 5. Пренос електричне енергије	42
14. Саобраћај и телекомуникације	43
14. 1. Телекомуникације	43
14. 2. Железнички саобраћај	43
14. 3. Друмски саобраћај	44
14. 4. Аутопут Хоргош-Пожега	44
14. 5. Паневропски Коридор X	45
14. 6. Авио-саобраћај	45
14. 7. Водни саобраћај	45
15. Трговина	47
16. Туризам	49
17. Економски опоравак наменске индустрије	51

188.89	1.51	0.00	-4.60%
136.12	2.39	-0.11	-7.64%
7 052.09	1.57	-0.12	-7.43%
153.24	5.76	0.14	1.08%
419.11	3.70	0.04	0.83%
67.18	1.20	0.01	-0.93%
295.26	2.15	-0.02	0.00%
1 497.71	1.44	0.00	1.39%
2 546.87	0.72	0.01	17.03%
67.09	2.29	0.39	-1.90%
33	.05	-0.02	0.00%
	.95	0.00	1.57%
	.91	0.03	-2.87%
	.8	-0.10	0.00%
	.3	0.00	0.00%
	.1	0.00	-0.83%
	.21	-0.01	-4.00%
	3.50	-0.02	5.66%
	2.65	0.15	3.23%
	5.58	0.18	1.73%
	1.73	0.03	-1.27%
	3.16	-0.04	-2.29%
	3.50	-0.08	1.79%
	0.56	0.01	6.71%
	2.98	0.20	-1.96%
	1.53	-0.03	4.95%
	1.01	0.05	-5.78%
	2.25	-0.13	1.90%
	3.16	0.06	-8.71%
	2.41	-0.21	-1.11%
	1.80	-0.02	-0.4%
	17.88	-0.08	-1.9%
	1.58	-0.03	-4.1%
	1.26	-0.06	-2.1%
	6.20	0.16	2.1%
	1.12	0.07	0.6%
	1.20	0.10	1.0%
	1.20	0.14	1.1%
	1.20	0.00	0.0%

1. Економска начела и циљеви економске политике

Подржавамо Србију јер верујемо у снагу државе и способност наших грађана да остваре своје циљеве и замисли. Наставићемо да градимо систем и институције, јер се боримо за стабилност и економски развој Србије.

Наш циљ је јака држава, стабилно и напредно друштво и богати појединци које живе од свога рада и иницијативе.

Залажемо се за правну државу и владавину права јер су они предуслов за економски развој Србије и зато ћемо наставити борбу за њихову изградњу.

Корупција је штетна појава за наше друштво јер представља једну од основних кочница његовом економском и свеукупном развоју. Зато ћемо наставити беспопштедну борбу против корупције и привредног криминала.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница усмерила је своју енергију на остваривање стабилности друштва. У том циљу једно од кључних наших начела јесте постизање јединства свих напредних снага у друштву.

Основни предуслов економског просперитета привреде и сваког грађанина јесте очување државног суверенитета и територијалног интегритета Србије, укључивање наше привреде у процесе европских интеграција, као и привредна сарадња са свим другим земљама света.

Сви грађани Србије без обзира на то у којој покрајини, округу или општини да живе морају имати непосредне користи од привредног и укупног друштвеног напретка. Зато је брига о равномерном регионалном развоју свих делова Србије наша звезда водиља у изради свих наших стратегија, програма и пројеката.

Борићемо се посебно за напредак и бољи живот нашег народа на Косову и Метохији. Циљеви су нам економска интеграција српске заједнице са економским токовима у осталим деловима Републике Србије, унапређење квалитета живота становништва, односно, смањење сиромаштва српске заједнице на Косову и Метохији и заустављање исељавања и повратак припадника српске заједнице на Косово и Метохију.

Имајући у виду стање у економији Косова и Метохије, потенцијале за привредни развој, али и политичке и социјалне околности у којима живе припадници српске заједнице, дефинисани су општи циљеви и мере подршке за њихов економски опстанак и одрживи повратак на Косово и Метохију, које органи државе морају да испуне својим деловањем.

Залагаћемо се за још већи, али уравнотежен и одржив економски раст заснован на расту конкурентности привреде и повећању зарада запослених. Само оне државе које имају развијену и добро плаћен средњи слој грађана стабилне су и у економском и у политичком смислу.

Циљ нам је изградња савремене инфраструктуре која чини основни предуслов за економски развој. Наставићемо са изградњом саобраћајне, енергетске и друге инфраструктуре, пре свега аутопута Хоргош – Пожега и Коридора 10, магистралног гасовода Јужни ток, али и нафтовода, електрана и других енергетских објеката који ће нам обезбедити економску сигурност и поузданост у снабдевању енергентима.

Подржавамо здраву и просперитетну економију која је могућа једино ако постоји избалансирана политика јавних финансија. Политика смањивања буџетских расхода је основа за смањивање пореских и других државних захватања из привреде што директно утиче на њену домаћу и међународну конкурентност.

Незапосленост је један од најозбиљнијих проблема са којим се Србија суочава јер има несагледиве последице по заједницу у целини, на незапослена лица и њихове породице, доводи до исељавања младих и може знатно да ослаби привреду земље. С обзиром на то да је економски развој и виши животни стандард спадају у најважније циљеве за које се залажемо, смањићемо незапосленост путем подстицања производње и извоза, оснивања малих, породичних фирми и услова за профитабилно и одрживо бављење пољопривредном производњом у руралним срединама. Важна полуга у остваривању овог циља јесте инсистирање на примени концепта перманентног образовања и доживотног учења.

Сматрамо да процес приватизације треба завршити без одлагања, поштујући при том принципа економске рационалности и социјалне правде. У поступку приватизације нужно је водити рачуна о дуговањима државе према грађанима. Из приватизационих средстава неопходно је попунити пензионе фондове и заштитити интересе старих власника. У процесу приватизације морају се, такође, поштовати и обавезе раздужења према иностранству. Уз програме реструктурирања великих предузећа дефинисаћемо применљиве програме развоја малих и средњих предузећа.

Ствараћемо услове за развој малих и средњих предузећа и предузетништва јер то представљаја покретачку снагу економског развоја. Стимулишу приватно власништво и предузетничке вештине, флексибилна су и могу се брзо прилагодити осцилацијама на тржишту. Развијаћемо туризам, трговину и услуге јер сматрамо да Србија у овим сегментима има много тога да понуди.

Деловањем на политичком и економском плану стварамо простор за утицај људи који ће професионално, стручно и одговорно обављати државне функције. Желимо да јавна управа буде сервис свих грађана у Србији и да буде децентрализована, деполитизована и професионализована. Државна управа мора бити рационална, модерна и пре свега ефикасна, јер је само тако у служби својих грађана и њихових интереса.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница подржава Србију једнаких могућности за све и Србију солидарности. Солидарност је вредност за коју се посебно залажемо зато што учвршћује међусобно поверење, одговорност и сигурност грађана и зато што нас повезује са државама које имају развијену демократску традицију, односно државама са највишим степеном социјалне одговорности. Залагаћемо се за повећање бриге и побољшање социјалног положаја старих особа, посебно пензионера, који су својим минулим радом допринели стварању великог дела вредности постојећих предузећа и институција.

Настављамо да развијамо пољопривреду која има позитиван утицај на стандард грађана и спољнотрговински биланс земље, како би постала још успешнији сектор српске привреде. Развијаћемо туризам, трговину и услуге јер сматрамо да Србија у овим сегментима има значајне и још неискоришћене ресурсе. Подржаћемо даљи раст индустријске производње и конкурентности наших предузећа, ради повећања извоза и унапређења квалитета производа на домаћем тржишту.

Подржавамо Србију коју красе проверене вредности – слобода опредељења и мишљења заснована на економској независности, подржавамо демократско изјашњавање, народно и социјално опредељење, праведност, толеранцију и поштовање различитости, професионализам, сопствено наслеђе и наслеђе целокупне европске цивилизације.

2. Економија и финансије

2. 1. Буџет

Здрава и просперитетна економија могућа је једино ако постоји избалансирана политика јавних финансија. Политика смањивања буџетских расхода је основа смањивања пореских и других државних захватања из привреде што директно утиче на њену домаћу и међународну конкурентност. Због тога трошење буџетских средстава и функционисање трезора треба ставити под снажну интерну и екстерну контролу, као и контролу јавности, ради повећања транспарентности јавних финансија. Буџетски оквир, с друге стране, треба да буде толико широк да би обезбедио довољно средстава за финансирање реализације краткорочних и средњерочних планова развоја инфраструктуре, подстицање развоја привреде, повећање улагања у образовање и социјално збрињавање транзицијом захваћених слојева становништва.

Посебну пажњу посветићемо трошковима државне администрације и саме владе, како би се спречио раст јавне потрошње и њено подстицање на нижим нивоима државне управе. Због тога ћемо инсистирати на даљем развијању инструмената и институција контроле јавних набавки. Тиме ће се, уједно, створити и претпоставке за спречавање злоупотреба и корупције у јавној управи.

Добар део средстава у буџету је и до сада обезбеђиван из приватизационих прихода. Међутим, неконтролисана приватизација по сваку цену прелила је значајан део прихода купцима тих предузећа, и то незаслужено, јер су многа предузећа продата испод реалне цене њихове активе само зато што нису прошла одговарајући процес реструктурисања. Залажемо се за то да се процес приватизације настави, али да се обавезно повећају напори за организационо и финансијско реструктурисање предузећа која су у кризи како би се продала по повећаној цени. Ово се нарочито односи на велика, стратешка јавна предузећа, чија приватизација тек предстоји.

Повећање обима инвестиција уз истовремено смањење инвестиционих издвајања из буџета оствариће се подстицањем заједничких инвестиција државе са приватним улагачима (Private-Public-Partnership), као што је то у случај са планираним великим пројектима у друмском саобраћају (аутопут Хоргош-Пожега, Коридор X).

Растерећења буџета могу се очекивати и на основу обезбеђења средстава из претприступних фондова Европске уније. Ослањајући се на искуства земаља које су у другом и трећем таласу проширења Европске уније прошла ту фазу, мора се обезбедити потребна ефикасност јавне администрације у припреми адекватних пројеката и организацији за њихову реализацију како би се у што већој мери искористила значајна средства којима ти фондови располажу.

Јавну потрошњу треба постепено смањивати, како би се избегли драстични поремећаји и неправде код садашњих корисника буџета. Међутим, концепт штедљиве државне администрације мора се константно и континуирано развијати и примењивати бескомпромисно.

2. 2. Пореска политика

Пореска политика за коју се залажемо има за циљ подстицање инвестиција у привреди, отварање нових радних места и развијање креативности и иновативности предузетника. Порески систем, стога, мора бити заснован на ширењу броја пореских обвезника и смањењу пореских стопа, односно на давању пореских подстицаја свима онима који својим деловањем доприносе остваривању циљева макроекономске и економске политике државе.

Предузећа или предузетничке радње треба да буду у потпуности ослобођена од плаћања пореза на добит прве три године пословања, како би та средства могли да искористе за убрзање развоја, технолошко опремање и повећање броја запослених.

И поред тога што Србија већ сада има најнижу стопу пореза на добит у региону од 10%, њеним смањењем на 8% не би се значајно смањили буџетски приходи, али би многе компаније, које имају високе стопе добити у околним земљама, биле мотивисане да промене земљу у којој имају седиште.

Залажемо се, такође, за примену прогресивних пореских стопа, односно за веће опорезивање оних који су способни више да плате, за веће опорезивање потрошње добара која имају карактер луксуза и која трајно или дугорочно, непродуктивно везују већа финансијска средства.

У Србији су порез на додатну вредност (ПДВ) и порез на добит и сада међу најнижим у региону, што је допринело релативно већем привлачењу страних директних инвестиција и покретању домаћих привредних и индивидуалних инвестиција. Међутим, са даљим смањењем ПДВ-а посебно за робу која има еластичну тражњу може се допринети даљем јачању тржишне активности. Што се, пре свега, односи на грађевинарство, а затим и на пољопривреду, где повећана улагања доводе до веће продуктивности и вишеструко враћају инвестиције у науку и високе технологије и друго.

Сматрамо да смањење ПДВ-а треба да се примени и производе намењене деци и трудницама, јер представља важну меру социјалне и популационе политике која је један од кључних стратешких циљева државе у будућем периоду.

Посебну пажњу посветићемо увођењу више стопе пореза на добит предузећима чија делатност представља државни или природни монопол. Поред тога, наставићемо борбу за демонополизацију привреде у свим њеним сферама, како би се избегло успоравање општег економског раста и спречио пораст трошкова живота становништва. Сматрамо да је неопходно укинути пореска захватања за производе који су намењени потрошњи болесних или социјално угрожених категорија становништва.

Наставићемо са смањивањем броја различитих захватања и стопа социјалних доприноса на зараде радника, као подстицајима запошљавању и смањивању рада на „црно“. Истовремено то је и подстицај за даљи раст обима страних директних инвестиција.

Остваривањем ових начела буџетске и фискалне политике створиће се услови за:

- растерећење привреде и подизање њене конкурентности,
- смањења буџетског дефицита,
- даље смањивање спољног дуга,
- снижавање цена значајног броја производа и услуга,
- привлачење директних страних инвестиција,
- повећање инвестиционе активности домаће привреде и грађана,
- смањење избегавања плаћања пореских обавеза,
- смањење корупције пореских органа и институција,
- равномерни регионални развој.

Залажемо се за строжије и објективније деловање пореских органа и институција задужених за прикупљање буџетских средстава, посебно царине, али и за ефикасну контролу њиховог деловања.

2. 3. Монетарна политика

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница се увек залагала за рестриктивну и реалну монетарну политику. Наш циљ је одржавање унутрашње економске стабилности мерене кретањем стопе инфлације, која и у наредним годинама треба да се задржи на нивоу испод 10 %, уз стаалан пад до европског просека од око 3-4%. С друге стране, неопходно је обезбедити и стабилност курса динара, али не на штету извозне конкурентности наших предузећа и смањења инвестиционе активности, јер оне омогућавају континуирано смањење спољнотрговинског дефицита.

Потребно је обезбедити независност деловања Народне банке Србије у односу на владу, али и страначке интересе, а посебно у односу на интересе увозника, банака и других извора финансијских интереса у земљи и иностранству.

2. 4. Међународно задуживање

Мерама економске политике мора се успорити или потпуно зауставити неконтролисано задуживање у иностранству. Неопходно је избећи већ позната и негативна искуства других држава које је захватила дужничка криза јер су њихове владе преко ноћи хтеле да обезбеде бољи стандард својих становника без реалног раста продуктивности. Превелика задуженост је резултат ниског степена покривености увоза извозом и несразмерно велике јавне потрошње у односу на достигнути степен економског развоја. Често су неодговорне владе спремне да по цену презадужености стварају вештачки привид раста, који им је неопходан за унутарполитичке интересе и одржање на власти. Због тога се Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница залаже за доношење политике међународног задуживања која садржи јасна ограничења у вези са укупним задуживањем државе и привреде, како би се обезбедила дугорочна финансијска стабилност и смањила опасност од прекомерног задуживања.

2. 5. Унапређење извоза и смањење спољнотрговинског дефицита

За привреду као што је наша тешко је остварити предности економије обима без изласка на тржишта других земаља. Важно је повећавати извоз како би се постепено смањивао јаз који тренутно постоји у спољнотрговинској размени.

Земље који су најзначајнији светски извозници, своју позицију стекле су углавном захваљујући значајним енергетским потенцијалима, развијеној електронској, аутомобилској, фармацеутској или ИТ индустрији. Са друге стране, за земље у транзицији карактеристичан је висок спољнотрговински дефицит, који је могуће превазићи ослањањем на развој сектора који су засновани на знањима, високим технологијама и иновативним процесима. Код нас је забележен значајан помак у сектору енергетике, фармацији и информационим технологијама, а резултати ће бити све уочљивији у периоду који долази.

За привреду Србије је карактеристичан висок ниво страних директних инвестиција, раст бруто домаћег производа, као и раст бруто домаћег производа по становнику који је скоро два и по пута повећан у односу на 2001. годину, уз константан раст извоза. Колико су за нашу земљу значајне стране директне инвестиције говори и податак да од двадесет највећих извозника у Србији, дванаест су у страном власништву.

У нашем извозу значајно учествују пољопривредни и прехранбени производи и производи електро индустрије, те се морају наћи могућности за повећање извоза и у развоју осталих сектора. Пажњу треба усмерити на производе виших фаза прераде и тежити да се на њима базира извозна оријентација. Извоз Србије је углавном усмерен на земље Европске уније и земље ЦЕФТА. У оквиру Европске уније треба размотрити могућности за освајање тржишта која тренутно нису довољно искоришћена.

Неопходно је унапредити сектор прерађивачке индустрије како би се пажња усмерила на производе виших фаза прераде. Лоша географска структура извоза огледа се у томе што скоро 90% извоза се односи на земље Европске уније и земље ЦЕФТА. У оквиру Европске уније такође је неправилно распоређен извоз и углавном је сконцентрисан на неколико земаља. Скоро цео спољнотрговински суфицит Србија остварује са земљама ЦЕФТА (Босном и Херцеговином, Црном Гором, Македонијом). Насупрот томе, са Руском Федерацијом, и поред Споразума о слободној трговини, који нашим предузећима даје изузетне конкурентске предности на том тржишту, остварује се висок спољнотрговински дефицит, пре свега због увоза енергента. Бољом организацијом наступа на том тржишту, оснивањем заједничких предузећа са привредницима из те земље и припремом и применом посебног плана за наступ на том тржишту могу се остварити много бољи спољнотрговински резултати.

На основу претходно изнетог, потребно је предузети мере с циљем постизања динамичнијег раста извоза и успостављања равнотеже у спољнотрговинском сектору. Поред тога, неопходно је размотрити могућности за повећање степена финализације производа намењених извозу и предузети активности како би се остварила географска диверзификација производног програма (неопходно је истражити могућности за освајање нових тржишта, као и могућности за повратак на стара тржишта).

У наредном периоду активности које би се предузимале с циљем унапређења српског извоза треба усмерити на следећа циљна тржишта:

- ЦЕФТА,
- Европска унија,
- Руска федерација
- Блиски и Средњи Исток
- Северна Африка, и
- Кина.

Да би се наведена тржишта освојила неопходно је спровести детаљне анализе, израдити акционе планове по тржиштима и одредити улоге државних институција и компанија, унапредити законску регулативу из одређених области, увести пореске и друге олакшице као подстицај извозу са посебним нагласком на одређене регионе, утицати на унапређење дипломатских односа са наведеним земљама, формирати додатне институције које ће пружати подршку извозу. Институцијама које делују у правцу повећања извоза треба обезбедити повећање средстава за финансирање њиховог рада и мера које спроводе и обезбедити непосреднију повезаност са привредном.

Ради унапређења и остваривања континуираног раста извоза по стопи од 17% годишње потребно је:

- оснивање гаранцијског фонда за подстицај извоза са капиталом од 200 милиона евра;
- отварање неколико десетина нових трговинских представништава у Европској Унији, Руској Федерацији и на Блиском Истоку;
- повећати субвенције пољопривреди и индустрији (машинска, електро, хемијска, дрвна и др.).

2. 6. Финансијска тржишта

Посебну пажњу треба посветити финансијском тржишту у Србији јер је недовољно развијено. Тренутно се на финансијском тржишту тргује веома малим бројем финансијских инструмената-углавном акцијама и обвезницама. У наредном периоду потребно је извршити секјуритизацију тржишта - увести друге хартије од вредности, којима се тргује на берзама у земљама региона. Једна од значајних хартија од вредности би

требала да постане складишница, што је у складу са праксом развијених земаља. Због тога је неопходно извршити одговарајуће измене у Закону о хартијама од вредности.

Путем преношења имовинских права на ниво општина треба створити претпоставке за увођење муниципалних обвезница, што би у целини обезбедило бржи укупан развој финансијских тржишта, али и децентрализовано креирање извора средстава за инфраструктурне пројекте општина.

Развоју тржишта би значајно допринело и развијање робних берзи и њихово повезивање са робним берзама у региону. Први корак у том правцу би било доношење одговарајуће законске регулативе и формирање институција неопходних за започињање рада робних берзи. Тиме би се олакшало повезивање понуде и тражње најзначајнијих пољопривредних производа, енергената и најзначајнијих метала, што би могло да допринесе стабилности снабдевања и кретању цена на тржишту.

3. Запошљавање и социјална политика

Дугорочна незапосленост представља један од највећих и најзначајнијих проблема који треба да реши будућа влада. Свесни да незапосленост има несагледиве негативне последице на заједницу у целини, на незапослена лица и њихове породице, да доводи до иселавања младих, до демографских неравномерности у регионима и да знатно слаби привреду земље, један од наших главних циљева јесте смањење стопе незапослености. Због тога је наш циљ да у наредном мандату остваримо отварање 300.000 нових радних места.

Стопу запослености повећаћемо конкретним мерама економске политике које подразумевају убрзање економског раста и развоја, односно подстицање производње и извоза, оснивање малих породичних фирми и стварање услова за профитабилно и одрживо бављење пољопривредном производњом у руралним срединама. Сматрамо да важну полугу у остваривању овог циља представља развој и примена концепта перманентног образовања и доживотног учења.

Успешна примена мера у овој области, првенствено је усмерена на остварење четири свеобухватна и комплементарна циља:

- пуну запосленост;
- квалитет и продуктивност рада;
- социјалну кохезију и укљученост;
- достојан живот заснован на примањима од професионално обављеног рада.

3. 1. Повећање запослености

Влада Србије у којој је водећу улогу имала Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница донела је Националну стратегију запошљавања која је заснована на програму наше странке. Наш програм запошљавања дефинише специфичне правце решавања проблема незапослености у садашњој фази транзиције у Србији и нуди конкретна решења која су примерена потребама развоја и расположивим људским и финансијским ресурсима у земљи. Наш програм запошљавања јасно дефинише приоритете и садржи конкретне мере које су значајне за његово остварење, а то су:

- смањење пореза и доприноса на зараде запослених, са 63,1% на 50% нето зараде,
- финансијска стимулација за запошљавање нових људи, посебно оних који су остали без посла и запошљавање младих који се први пут запошљавају,
- помоћ у тражењу посла и превенција дугорочне незапослености,
- подршка предузетништву и стварању повољнијег амбијента за што лакше отпочињање пословања,
- промовисање прилагодљивости радника и предузећа за промене,
- обезбеђивање већег и квалитетнијег улагања у људски капитал,
- подршка равноправности полова у погледу запошљавања и зарада,
- борба против дискриминације посебно угрожених социјалних група,
- унапређење финансијских подстицаја да би се рад више исплатио,
- значајно смањење неформалног рада (рада „на црно“),
- подршка професионалној и географској покретљивости, али не само са села у градове, већ пре свега обратно, јер се и сада осећа потреба за квалификованим кадровима на селу,
- подршка страним директним инвестицијама и инвестиционом активирању домаће штедне у сврху одржавања постојеће и креирања нове запослености,
- смањивање разлика између регионалних тржишта рада.

3. 2. Повећање квалитета и продуктивности рада и зарада

Обезбедићемо већа и квалитетнија улагања у образовање што ће довести до повећања зарада запослених. Законским и подстицајним мерама смањићемо обим неформалног рада, односно рада „на црно“. Дефини-саћемо јасне стандарде везане за уговоре и радно време запослених. Решаваћемо проблеме непријављених радника давањем ограничених субвенција послодавцима, посебно у грађевинарству и пољопривреди. Посебну пажњу посветићемо заштити здравља запослених и њиховој безбедности на раду. Унапређиваћемо продуктивност рада кроз подстицаје улагањима у нове технологије и опрему путем учешћа државних развојних фондова у реализацији оваквих пројеката.

3. 3. Унапређење положаја пензионера и старих особа

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница бескомпромисно ће се залагати за повећану бригу и побољшање социјалног положаја старих особа, посебно пензионера, који су својим минулим радом допринели стварању највећег дела вредности постојећих предузећа и институција. С обзиром на то да се однос висине плата и пензија из године у годину погоршава на рачун пензија, посебно када се имају у виду пензије пољопривредника, те да су пензиони фондови су и даље празни, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница предузеће у области пензијског осигурања следеће мере:

- пуњење пензионих фондова из прихода од приватизације јавног и реалног сектора;
- усклађивање раста пензија са растом зарада и трошкова живота;
- капиталисање прихода пензионих фондова кроз улагања у државне хартије од вредности и профитабилне пројекте од државног значаја;
- унапређење положаја пензионера са најнижим примањима кроз повећање износа најнижих пензија;
- даље подстицање приватног пензионог осигурања као вида повећане гаранције за стабилна и већа примања после завршетка радног века;
- ослобађања од плаћања или субвенционисање трошкова пензионера са најнижим примањима.

3. 4. Социјални дијалог

Успоставићемо социјални дијалог и договор са грађанима. Смањићемо разлике између регионалних тржишта рада, односно разлике у драстичном нивоу запослености и зарада између запослених у различитим регионима. Подржаћемо равноправност полова у запошљавању, раду и зарадама. Борићемо се против свих видова дискриминације, посебно дискриминације угрожених група становништва. У циљу унапређивања социјалног дијалога са грађанима настојаћемо да се повећа ефикасност социјално-економских и локалних савета за запошљавање. Основаћемо Агенцију за бригу о старим и немоћним особама.

Кључни задаци у овој области су:

- социјални договор између синдиката, владе и послодаваца;
- повећање загарантованог нивоа зарада на основу смањења пореских и других оптерећења које плаћају послодавци;
- смањивање разлика у нивоу запослености и зарада запослених по регионима;
- подршка равноправности полова у погледу запошљавања и зарада;
- борба против дискриминације посебно угрожених група;
- инсистирање на примени закона који обезбеђују већу здравствену и радну безбедност запослених,

- обезбеђење већих надокнада за повреде или оштећења здравља која су резултат радне активности;
- веће надокнаде за боловања запосленима, али и стриктна контрола коришћења права на боловање.

3. 5. Решавање питања избеглица и повратка

Основно стратешко опредељење Републике Србије које се односи на 230.000 избеглих и интерно расељених лица са Косова и Метохије мора бити обезбеђење гаранција за њихов повратак и безбедан живот у њиховим ранијим домовима или обезбеђење адекватних стамбених решења на локацијама које испуњавају све безбедносне, инфраструктурне, економске и социјалне услове за одрживи повратак. До тада, неопходно је пружање подршке за достојан и сигуран боравак на територији Републике. Питање безбедности, заштите и повраћаја имовине, као и правне сигурности, мора се решавати активном политиком и сарадњом са међународном заједницом, односно њеним представницима на Косову и Метохији.

Други правац деловања односи се на стварање услова како би се омогућила интеграција избеглих и интерно расељених лица у заједнице и места у другим деловима Србије у којима су пронашли услове за равноправан живот у економском и социјалном погледу.

За избеглице из република бивше Југославије, који сада живе на територији Србије неопходно је осмислити нове подстицајне програме и мере које ће трајно решити њихов статус, пре свега кроз изналажење прихватљивог решења за њихов повратак. Уколико то није могуће, онда реализовати програме њихове интеграције и обезбеђења достојног живота у Србији.

4. Европске интеграције

Укључивање у европске интеграционе токове – придруживање и приступање Европској унији – представља стратешко опредељење Републике Србије које ужива високу политичку и друштвену подршку. При томе, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да Србија може склапати само оне међународне споразуме који нису у супротности са њеним националним интересима, што значи да Србија може приступити Европској унији једино у међународно признатим границама.

Полазећи од критеријума који су садржани у Уговору о оснивању ЕУ, Европски савет је 1993. године дефинисао три основна критеријума за придруживање, који су данас познати као «копенхашки услови»:

- политички,
- усвајање правних тековина ЕУ (acquis communautaire), и
- економски услов.

Политички критеријум захтева постојање стабилних институција које гарантују демократију, владавину права и поштовање и заштиту људских права и права мањина. Својом доследном политиком, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница највише је допринела да се изграде основне претпоставке интеграције. Међутим, Европска Унија, односно њене чланице, које подржавају лажну “државу Косово”, дискредитовале су сва досадашња достигнућа сарадње и довела у питање смисао и сврху интеграционих процеса са становишта Србије.

Усвајање правних тековина односи се на способност држава кандидата да преузму обавезе које проистичу из самог чланства, укључујући и спремност за испуњење циљева политичке, економске и монетарне уније, као и спремност на усаглашавање правне и законске регулативе унутар оквира Европске Уније. Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница залаже се да се интеграциони процеси наставе, али само уз очување суверенитета и територијалног интегритета Србије и поштовање међународног прва. То подразумева поништавање свих противправних аката који угрожавају међународни статус Србије, поништавање свих других споразума о признавању лажне државе Косово, као и обустављање деловања европских институција у том смеру, посебно, формирање и спровођење мисије EULEX. Испуњење ових услова заправо се односи на питање да ли је Европска Унија, када је реч о интеграцији Србије, спремна да обезбеди испуњење међународног права и аката које је сама донела. Опредељење Србије за интеграцију у Европску Унију под једнаким условима који важе и за друге земље не треба доводити у сумњу. То потврђује наше недвосмислено опредељење да испунимо све такве услове, а доказује и чињеница да је Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница предложила, учествовала у доношењу и инсистирала на доследној примени бројних закона који су усклађени са захтевима Европске Уније.

Следствено томе, залажемо се за што скорије потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању, под условом да се поштују наши легитимни захтеви у вези са статусом Косова и Метохије у саставу Србије, који су потпуно усклађени са међународним правом.

За Коалицију Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница, испуњење економских критеријума који подразумевају постојање ефикасне тржишне економије, као и способност економија држава кандидата да буду конкурентне на тржишту унутар Европске Уније је врло значајно, чак значајније од самог завршетка процеса интеграција. С обзиром на то да је Европска Унија највећи спољнотрговински партнер Србије, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да је

за нашу привреду најважније да предузећа у Србији достигну конкурентност која ће омогућити континуирано смањујење дефицита у размени са Европском Унијом. Крајњи наш циљ јесте да нето извоз у Европску Унију буде већи од нето увоза из Европске Уније.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да су кључни механизми за испуњавање политичких критеријума следећи:

- јачање међународне подршке за поштовање суверенитета и територијалног интегритета Републике Србије,
- развој демократије и владавина права,
- успостављање независног правосудног система,
- борба против корупције,
- заштита људских права и заштита мањина,
- заштита и гарантовање права својине,
- спољна политика и безбедност,
- развој регионалне сарадње,
- изградња принципа грађанског друштва.

Мере за испуњавање економских и социјалних критеријума су:

- ефикасна имплементација стратегије економског развоја,
- заштита конкуренције,
- заштита интереса потрошача,
- усвајање стратегије за унапређење продуктивности, односно конкурентности наших предузећа,
- унапређење ефикасности и опсега услуга које учествују у спољнотрговинској размени,
- развој индустрије, малих и средњих предузећа и предузетништва,
- наставак реформе привредног система и тржишта капитала,
- развој инфраструктуре и информационих технологија,
- дефинисање стратегије и мера за повећање извоза,
- унапређење сектора социјалне сигурности и заштите,
- реформе здравственог и пензионог система.

Основне активности за усвајање правних тековина Европске Уније су:

- поштовање међународног права, нарочито аката којима се регулише заштита суверенитета и територијалног интегритета земаља чланица Уједињених Нација;
- усклађивање правних норми и законодавства;
- стварање предуслова за развој јединственог тржишта;
- усаглашавање закона у области слободног кретања робе, радника, услуга и капитала;
- примена међународних стандарда у рачуноводству и ревизији;
- развој регионалне и међународне сарадње у сектору правосуђа и унутрашњих послова;
- заштита интелектуалне својине;
- заштита права потрошача.

5. Борба против корупције

С обзиром на то да корупција представља једну од основних кочница економског и свеукупног развоја земље, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница ће сузбијати корупцију свим расположивим законским мерама и бескомпромисним деловањем институција да би створила државу која се према стандардима савременог цивилизованог света може легитимисати као држава у којој постоји владавине права и као државу која је способна да се равноправно укључи у савремене интеграционе токове.

Иако смо у претходним мандатима донели бројне и важне антикорупцијске законе, сматрамо да борба против корупције није окончана све док се они доследно не примене и док се њени главни актери не приведу пред лице правде. Кључни елементи нашег Програма су: најефикаснија могућа примена антикорупцијских закона, изградња јаким и модерних институција које ће се старати за пуну примену и спровођење закона, спречавање свих облика корупције и подизање свести наших грађана и запослених у јавним службама како бисмо добили јавну подршку за спровођење антикорупцијских прописа и мера.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да основне узроке корупције представљају још увек недефинисана структура и недовршена трансформација власништва, прекомерна интервенција државе у привреди, непоштовање тржишних законитости, сиромаштво, застарели, непримењиви и нејасни прописи, непримењивање или селективно примењивање нових прописа, постојање правних празнина и међусобна неусклађеност прописа, непостојање или нефункционисање појединих институција, њихова недовољна координација, кадровска неспособљеност и материјална неопремљеност и некомпетентност институција, дугогодишња међународна изолација, постојање неформалних центара моћи и непостојање сагласности о стратешким циљевима развоја државе.

Имајући то у виду, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница у наредном мандату владе залагаће се за:

- јачање сарадње органа наше државе са земљама у региону у борби против корупције;
- јачање јавности и транспарентности рада државних органа;
- повећање ефикасности надзорне функције Народне скупштине;
- успостављање јасних и објективних мерила за оцењивање успешности рада владе у борби против корупције;
- законско дефинисање корупције;
- побољшање сарадње органа управе и јавних служби у области борбе против корупције;
- професионализацију, рационализацију, модернизацију и отворену владу, као принципе државне управе;
- доследно поштовање принципа свеобухватности буџета, уз елиминисање ванбуџетских фондова;
- успостављање механизма за оцену целисходности потреба буџетских корисника при планирању буџета;
- установљавање ефикасне контроле задуживања и успостављање директне везе са планираним приливом средстава;
- повећање транспарентности у трошењу буџетских средстава;
- започињање рада Врховне ревизорске институције у њеном пуном капацитету;
- успостављање ефикасне контроле извршења буџета од стране законодавне власти;
- стварање законских и материјалних услова за ефикасно обављање послова буџетске инспекције и ревизије;

- усклађивање пореских прописа са прописима Европске Уније.

Да бисмо спречили криминал и корупцију у области привреде, дефинисаћемо конкретне мере и борити се за њихову доследну примену. Уважавајући високу зависност и повезаност привреде и осталих сектора друштва, борићемо се за:

- ограничавање улоге државе у привреди, уз постављање основних правила за поштено надметање, слободу уговарања, стварање окружења погодног за ефикасно пословање, као и на регулисање већих поремећаја на тржишту;
- отклањање неусаглашености и противречности појединих привредно-системских прописа (Закон о привредним друштвима, Закон о хартијама од вредности, Закон о регистрацији привредних субјеката и др.);
- унапређење транспарентности процеса и поступка приватизације;
- образовање и информисање грађана о њиховим правима и могућностима у процесу приватизације и о ефектима приватизације;
- заснивање независне спољне ревизије рачуноводственог пословања највећих привредних субјеката;
- јачање независности и професионализма специјализованих ревизорских институција и Комисије за рачуноводство и ревизију;
- јачање потпуног, конзистентног и ажурног система вођења пословних књига, у складу са међународним рачуноводственим стандардима;
- увођење планова интегритета за привредне субјекте;
- спровођење забране прибављања пореских олакшица по основу исплате средстава у незаконите сврхе;
- укидање одредби о примању поклона као начину финансирања агенција са јавним овлашћењима.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница је свесна да напор државних органа на сузбијању корупције не може на дуги рок дати добре резултате, уколико грађани не подржавају те напоре и уколико се не укључе у заједничку борбу. Грађани су важан субјект нашег Програма, и уједно, предмет његове заштите. Осим од грађана очекујемо велику подршку и од струковних удружења, невладиних организација и других професионалних удружења. Сходно томе Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница радиће на:

- спровођењу континуиране кампање подизања свести грађана о корупцији и начинима борбе против ње;
- увођењу програма образовања о корупцији у образовне институције;
- информисању грађана о прописима којима се регулише слободан приступ информацијама од јавног значаја;
- обезбеђивању делотворне правне заштите у случајевима неоснованог ускраћивања информација;
- увођењу поузданих механизма за достављање притужби грађана и обавезе државних органа да на њих одговоре у законском року;
- укључивању удружења грађана у активности државних органа у борби против корупције;
- унапређивању рада професионалних удружења у борби против корупције;
- реформи законодавства у области удруживања грађана;
- додељивању буџетских средстава и пореских олакшица удружењима грађана на основу јасних критеријума и у транспарентном поступку;
- обезбеђивању потпуне транспарентности финансијског пословања и рада удружења грађана;
- контроли потрошње буџетских средстава датих удружењима грађана.

6. Стране директне инвестиције

6. 1. Подстицаји страним улагањима

Инвестиције које се реализују на некој територији утичу директно на све индикаторе успешности и представљају један од најважнијих инструмената посредством којих би се подстакла производња, трансфер *know how-a*, раст запослености, развој инфраструктуре, смањење сиромаштва, повећање извоза. У том смислу Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница једнако значајним сматра домаће и стране инвестиције, под условом да носиоци страних инвестиција реинвестирају свој профит у даљи развој делатности у Србији, ако подижу технолошки ниво привреде у целини и ако њихови крајњи циљеви нису везани само за коришћење наших природних ресурса, ниже трошкове радне снаге и дислоцирање “прљавих” технологија.

У протекле три године, забележен је значајан раст страних директних инвестиција, бројне нове су у најави. Неопходно је да се одржи њихов ниво изнад три милијарде евра на годишњем нивоу, али оне уз приватизације у јавном сектору могу бити и двоструко веће. Врло значајно је и то да оне не буду само резултат преузимања предузећа кроз приватизацију, већ да се крене, у већем обиму, и са *green field* инвестицијама.

Да би се подстакле портфолио стране инвестиције, потребно је развити правне и институционалне претпоставке за развој тржишта капитала, као кључног сегмента финансијског тржишта Србије.

Кључни услови за привлачење страних директних инвестиција су везани за:

- политичку стабилност у земљи и региону;
- стварање апсолутне правне сигурности за инвеститоре;
- заједничка улагања Државе и приватних инвеститора;
- изградњу пословне инфраструктуре.
- неопходно је развити стратегију, односно план међународних промотивних активности с циљем изградње повољне слике о Републици Србији, стабилности прилика и повољности услова који се нуде страним улагачима.

Изградња пословне инфраструктуре која је неопходна за подстицање страних директних инвестиција обухвата:

- идентификовање индустријских зона, привлачних за улагаче и изван тренутних атрактивних локација, како би се диверзификовала улагања по целој Србији;
- сређивање власничких услова пре започињања инвестиције;
- подршка успостављању индустријских паркова;
- давање земљишта на коришћење под повољним условима;
- инфраструктурно опремање грађевинских локација и индустријских зона.

Мере које се предлажу у циљу директног подстицања страних, али и домаћих инвестиција су усмерене на:

- финансијске подстицаје за велике инвестиције, посебно у области “високих технологија”;
- олакшице у погледу цене грађевинског земљишта уколико је његово коришћење повезано са отварањем нових радних места;
- бесплатно коришћење земљишта за *green field* инвестиције, посебно у неразвијеним регионима;
- скраћивање и поједностављење процедуре добијања грађевинских дозвола и свих потребних сагласности и докумената за изградњу;

- привлачење инвестitora који су spremni да развијају истраживачке и развојне активности у Србији и да подижу општи ниво техничко-технолошке опремљености;
- привлачење инвестitora који могу да покрену већи део домаћих предузећа кроз уговоре о кооперацији и заједничком наступу на страним тржиштима.

6. 2. Приватизација јавног сектора

У наредном периоду неопходно је спровести активности на приватизацији јавног сектора тако да буду уважени и индивидуални интереси грађана који су корисници услуга и интереси државе. Требало би заштити интересе запослених у јавним предузећима после приватизације, дефинисати услове који се односе на обавезан инвестициони и социјални програм. Неопходно је да тај програм будући инвеститори предложе и финансирају, ради ублажавања последица транзиционог периода. Да би се обезбедила заштита интереса грађана, корисника услуга јавних предузећа, неопходно је наставити са развијањем регулаторних и контролних институција и функција. У те институције треба изабрати заиста стручне, страначки независне и кредибилне личности, које могу да гарантују заштиту интереса свих страна, грађана, владе, али и даљег развоја услуга јавног сектора у циљу подизања домаће и међународне конкурентности.

7. Економски развој српске заједнице на Косову и Метохији

Имајући у виду стање у економији Косова и Метохије, потенцијале за привредни развој, али и политичке и социјалне околности у којима живе припадници српске заједнице, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница дефинисала је опште циљеве и мере подршке за њихов економски опстанак и одрживи повратак на Косово и Метохију. По нашем мишљењу, остварење постављених циљева и извршавање предвиђених мера мора бити задатак Државе и непосредног деловања њених органа.

Општи циљеви економског развоја су:

- економска интеграција српске заједнице са економским токовима у другим деловима Републике Србије;
- унапређење квалитета живота становништва, односно, смањење сиромаштва српске заједнице на Косову и Метохији и
- заустављање исељавања и повратак припадника српске заједнице на Косово и Метохију.

Да би се испунили општи циљеви наш Програм је дефинисао посебне циљеве којима се јасно истиче потреба стварања предуслова за дугорочни и одрживи привредни развој српске заједнице. Ти посебни циљеви су:

- јачање институционалних капацитета српске заједнице, односно активирање функција свих институција државе које су значајне за подршку привредног развоја;
- већа искоришћеност локалних ресурса;
- подстицај предузетништву, односно стварању услова за економску одрживост становништва на бази сопствених прихода и делатности предузећа;
- развој банкарског сектора и финансијског тржишта.

Кључна претпоставка остваривању наших циљева јесте обезбеђење пуне правне и физичке сигурности за грађане српске националности, на територији целог Косова и Метохије, слободно кретање и равноправан третман у свим институцијама привремене самоуправе на Косову и Метохији.

Други услов везан је за обезбеђење заштите имовине грађана, предузећа и државе Србије од неправедне и нелегалне приватизације, бесправног коришћења и узурпације од стране институција привремене самоуправе и приватних лица, чиме се нарушавају основна имовинска и економска прва становника Косова и Метохије и државе Србије, као титулара над природним ресурсима, јавним предузећима и јавним добрима као што су путеви, железница и друго. Циљ нам је да остваримо равноправан третман свих државних предузећа на територији целе Републике, да заштитимо претходне инвестиције јавних предузећа на Косову и Метохији, као што су НИС, ЕПС, ЈАТ, ПТТ, Железнице Србије, Путеви Србије и других, као и да се валоризују њихова потраживања из периода пре 1999. године, што је загарантовано и Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених Нација.

Посебну пажњу посветићемо дефинисању питања спољног дуга чије је враћење Србија наставила на основу споразума са Светском банком и другим међународним финансијским институцијама, а који износи око милијарду и двеста милиона долара.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да што пре треба превазићи досадашњу праксу у којој напори за унапређење економског развоја често нису били усклађени

са околностима, што је имало за последицу да су остварени резултати били испод реалних очекивања. Из тог разлога, сматрамо да јачање привреде српске заједнице на Косову и Метохији и унапређење њеног економског положаја мора бити повезано са изградњом локалног привредног и институционалног амбијента, уз поштовање природних предуслова који креирају њену почетну компаративну предност.

Наш Програм дугорочног економског развоја српске заједнице на Косову и Метохији ослања се на следеће кључне развојне приоритете:

- развој инфраструктуре;
- запошљавање;
- образовање у функцији развоја привреде;
- развој малих и средњих предузећа и предузетништва;
- стварање повољног инвестиционог амбијента.

8. Предузетништво и развој малих и средњих предузећа

За Коалицију Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница, мала и средња предузећа и предузетници (МСПП) представљају покретачку снагу економског развоја, јер стимулишу приватно власништво и предузетничке вештине, флексибилна су и могу се брзо прилагодити осцилацијама на тржишту. Поред тога, МСПП генеришу запосленост, искоришћавају потенцијале локалне сировинске базе, позитивно утичу на диверзификацију економске активности и дају значајан допринос извозу и трговини.

У процесу припрема за придруживање Европској Унији, развој предузетништва је од изузетног значаја за јачање конкурентности српске привреде. У наредном периоду, усклађивањем државне политике у различитим областима друштвеног и економског деловања, развојем инструмената и механизма подршке МСПП сектору у сарадњи владиних институција, локалних самоуправа, међународних организација и невладиног сектора, створићемо услове за значајно повећање броја малих и средњих предузећа, као и предузетничких радњи. Оптимални модел финансијске помоћи у средњорочном периоду базираћемо на комбинацији класичних директних инструмената државе са тржишно оријентисаним мерама. Уобразано ћемо стварати услове и уклањати баријере за бржи развој финансијских тржишта, јачање конкуренције на банкарском тржишту и оснивање специфичних институција намењених финансирању МСПП.

За Коалицију Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница основни приоритети развоја у сектора МСПП су:

- развијање партнерства између власти на државном и локалном нивоу и предузетника;
- изградња МСПП инфраструктуре;
- креирање стимулативног привредног амбијента;
- едукација предузетника и улагање у људске ресурсе.

Позитивним односом према предузетницима и њиховим потребама врло брзо ћемо отклонити различите административне баријере које стоје на путу до заједничких развојних пројеката, а самим тим и до решавања ширих проблема на државном и локалном нивоу. У крајњој инстанци, овакав однос резултира отварањем нових, ефикасних радних места. У циљу стварања партнерског односа предузећемо следеће активности:

- још интензивнија подршка развоју нових предузећа на бази позитивних искустава Фонда за развој Републике Србије;
- укидање пореза на добит за нова предузећа и предузетнике у периоду од три године;
- легализација бесправно изграђених објеката у складу са законом;
- диверзификација инструмената обезбеђења гаранција за кредите код малих предузећа и породичних фирми;
- развијање нефинансијских облика подршке развоју предузетништва;
- покретање иницијативе за формирање канцеларија за обављање свих административних послова на једном месту ("one stop shop");
- обука особља у локалним институцијама како би се у највећој могућој мери помогло оснивање и развој МСПП;
- суфинансирање одређених пословних активности;
- рефинансирање инвестиција и бескаматних кредита за МСПП;
- промоција предузетништва, предузетничких достигнућа и заједничких пројеката и сарадње од стране представника државних институција и локалне самоуправе.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница полази од становишта да развој МСПП није могућ без изградње основне МСПП инфраструктуре, јер тек развијена пословна инфраструктура повећава атрактивност средине и привлачи МСП и остале инвеститоре да долазе и отварају нова радна места. Изградимо пословну инфраструктуру институција и предузећа која може успешно да сервисира развојне коалиције на локалном нивоу, ефективно представља локалну заједницу код других националних или иностраних партнера и квалитетно сервисира домаће и стране партнере, донаторе, инвеститоре и МСП приликом реализације развојних пројеката. Наш програм дефинише следеће развојне приоритете у изградњи МСП инфраструктуре:

- развијање локалних предузетничких центара;
- развијање бизнис инкубатор центара;
- стварање комунално уређених индустријских зона;
- стварање Центра за развој сеоских подручја;
- оснивање финансијског фонда за развој МСП, како би се одобравањем микрокредита, субвенција и гаранцијских услова подстакло привредни развој подручја.

У циљу изградње повољног привредног амбијента који би био у функцији развоја сектора МСПП, инсистираћемо, пре свега, на стварању јефтине, ефикасне и брзе администрације, са поједностављеним процедурама за регистравање и функционисање предузећа. Уједно, утврдићемо и донети скуп индиректних пратећих инструмената који ће још више стимулисати оснивање нових и развој постојећих МСПП.

Најважније активности које ћемо спроводити ради јачања сектора МСПП и њихових капацитета биће усмерене на:

- поједностављење поступака регистрације нових привредних субјеката;
- смањење оснивачког улога предузећа на 100 евра;
- поједностављење поступака добијања банкарских гаранција за мала предузећа,
- подршку пројектима повезивања предузећа у мреже и кластере;
- организациону и финансијску подршку за учешће МСП на сајмовима, изложбама и конференцијама у другим земљама;
- израду програма укључивања сиве економије у легалну привреду;
- пружање подршке новим предузетницима и предузећима у расту;
- оснивање гаранцијског фонда за жене предузетнике.

Подстицањем отварања нових радних места за различите циљне групе и у разноврсним привредним гранама, решићемо на дуги рок многе проблеме везане за запошљавање људи који дужи временски период чекају на посао или на запошљавање у привредним гранама у којима иначе постоји мањак квалификованих радника. Преко програма усмерених на отклањање тих препрека, остварићемо отварање нових радних места, што је неопходно за развој привреде. Развој људских ресурса обухватиће следеће активности:

- преквалификацију и доквалификацију кадрова кроз програм образовања за конкурентност;
- подстицање програма образовања лица која желе да стекну додатна знања;
- развој општег програма образовања предузетника почетника;
- развој специјалних програма за едукацију предузетника и радника из различитих сектора;
- развој финансијских модела за суфинансирање запошљавања у малим и средњим предузећима;
- развој финансијских модела за суфинансирање образовања појединих циљних група.

9. Унапређење конкурентности индустрије

У Србији има преко седамдесет хиљада регистрованих предузећа и преко 240 хиљада предузетника. Мала и средња предузећа и предузетници запошљавају нешто мање од половине запослених, остварују 40% прихода, али њихова ефикасност и величина је ретко довољна да обезбеди излазак на страна тржишта и значајнији раст бруто домаћег производа.

У том погледу много значајнију улогу имају велике компаније и пословни системи. Мање од 1% компанија (мање од 700) спада у групу великих, али се њихов значај за економију Србије не мери њиховим бројем већ доприносом расту бруто домаћег производа, запошљавању, извозу, подизању технолошког нивоа и обрадовања запослених.

У великим предузећима ради четвртина свих запослених, остварује се више од половине укупних прихода у привреди, а извоз пет највећих извозника чини 15% укупног извоза Србије. Готово све велике компаније код нас спадају у делатност индустријске производње, што указује да се мора наставити са мерама које доприносе јачању сектора услуга.

Најзначајнији, у исто време и најпрофитабилијни сектори индустрије су производња хране и пића, прерада нафте, хемијска индустрија, енергетика, гумарска производња. Ове гране креирају две трећине прихода целокупне индустрије и због тога треба да буду подржане да се даље развијају, како би лидери у овим гранама и даље заузимали лидерске позиције не само на домаћем, регионалном, већ и глобалном тржишту. Напори и мере подршке морају бити усмерени и на убрзање ревитализације наших традиционалних извозних грана, као што су грађевинарство, машинске, електро и дрвне индустрије, које су некада имале лидерске позиције у извозу, али и запошљавању.

Традиционално се подршка државе усмерава ка малим и средњим предузећима. С друге стране, државе преко својих великих предузећа остварују утицај на међународна економска и политичка кретања и тиме подупиру остваривање својих глобалних циљева.

Имајући у виду такву улогу и допринос великих компанија, посебно домаћих, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница се залаже за развој инструмената подршке великим компанијама које доприносе унапређењу конкурентности на домаћем и међународном плану и повећању нашег економског утицаја и независности у глобалним размерама.

Ранија пракса пружања директне подршке предузећима у непрофитабилним гранама и мешање у тржишне механизме, осим када је у питању заштита од монопола, показала се мање ефективном од праксе побољшања ефикасности тржишта, унапређења пословне инфраструктуре коју предузећа користе (енергетика, саобраћај, телекомуникације) и учешћа у подизању општег и специјализованог знања за поједине гране и посредовања државе у проналажењу стратешких партнера или инвеститора у приватизацију мање успешних предузећа.

Значај индустријске производње је вишеструки и мултипликативан. Поред директних користи од развоја индустрије, развија се и пратећа услужна делатност, обезбеђује се равномернији регионални развој и подиже се ниво технолошке опремљености свих других грана повезаних са индустријом. Због тога ће се Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница залагати за примену инструмената подршке великим предузећима у виду:

- фискалних подстицаја за извоз,
- директне подршке увођењу нових технологија кроз суфинансирање инвестиција у увођење нових технологија и опремање,
- директне подршке побољшању кадровских потенцијала кроз суфинансирање програма усавршавања запослених,
- подстицаја пројектима технолошког развоја,
- стратешких партнерстава са светским лидерима,
- суфинансирања процеса реструктурирања великих предузећа у државном власништву, ради подизање конкурентности и вредности капитала пре приватизације,
- покривања „излазних трошкова“ у гранама које су дугорочно глобално или у релевантним земљама мање профитабилне,
- преференцијалног повезивања предузећа у јавном сектору и великих пословних система у земљи,
- побољшања квалитета услуга,
- заједничких инвестиција државе и приватних компанија у пројекте од општег интереса,
- стриктне примене еколошких стандарда при реструктурирању и приватизацији јавног сектора.

Ови инструменти ће се примењивати флексибилно и циљано, у зависности од специфичних потреба ре-продуктивних циклуса гране или тржишта на коме предузећа послују, да би отклонили баш оне проблеме који спутавају раст конкурентности великих предузећа.

Залажемо се да инструменти подршке који ће се примењивати буду:

- транспарентни,
- недискриминаторни,
- привременог карактера,
- нефинансијски, односно да се минимизирају директна давања из буџета за одржавање пословање или подизање конкурентности.

Одговорна политика према економском расту и конкурентности наших предузећа на страним тржиштима нас обавезује на интензивирање напора високих државних званичника да представљају, повезују и заступају наше компаније у званичним контактима са представницима влада и привреде других земаља, да организују међународне сусрете и промоције привредних потенцијала Србије, да јавно заступају интересе земље и свих њених грађана, и да се залажу да се наши економски интереси заштите у свим међународним финансијским и другим институцијама. Посебно залагање мора бити испољено у вези са имовином, пословањем и приватизацијом предузећа на Косову и Метохији, која су била носиоци привредног развоја, а сада се њихова имовина нелегално узурпира, користи и продаје.

10. Развој образовања и научно–истраживачког рада

Промене у укупном економском окружењу, потребе привреде и токови развоја нових технологија условили су да се образовање и развој људских ресурса нађу у врху приоритета економског и технолошког напретка. образовање и квалификациона структура становништва представља ослонац садашње и будуће конкурентности. Без унапређења у овој области нове инвестиције, нова опрема и нова радна места највероватније неће бити покренута, или ће остати само сведочанства неоправданих улагања. Залагаћемо се за повећање издвајањ за наука све до нивоа 2,5% БДП.

Из године у годину се залажемо за раст улагања у образовање од стране државе и компанија, како би унапредили конкурентност привреде и целе земље као инвестиционе дестинације. Сада се за образовање из буџета Републике издваја око 3,3 одсто бруто домаћег производа, али је наш циљ да до 2010. године издвајање за образовање буде 4,4 одсто бруто домаћег производа, са тенденцијом да и даље расте, до нивоа издвајања који се бележи у најразвијенијим земљама. Поред обима издвајања потребно је и квалитативно променити структуру улагања, постепено повећавајући релативно учешће издвајања за унапређење опремљености и метода рада образовних институција и унапређујући доступност образовања свим социјалним категоријама младих, кроз повећање обима бесплатног школовања на свим нивоима и кроз повећање подршке социјално угроженим нивоима младих у виду стипендија, кредита, повлашћеног смештаја у интернате и домове и субвенционираних исхране. Недопустиво је да многи млади таленти пропадају само због немогућности њихових породица да финансирају њихово школовање. Зато ћемо финансирати најбоље студенте и омогућити наставак њиховог школовања на најбољим светским универзитетима.

Недопустиво је и то да многи млади годинама чекају на своје прво запослење, да се многи запошљавају сасвим неповезано са професијом за коју су се школовали и да многи од њих из тих разлога одлазе у друге земље да стичу своје прве приходе и да дају допринос развоју тих земаља и њихових предузећа. Програми подстицања запошљавања младих треба да буду креирани и координирани са образовним могућностима земље и кадровском структуром назапослених, као што и образовни програми треба да буду креирани са потребама привреде и јавног сектора.

С обзиром на стање у области образовања, стратешки циљеви за чије остварење се залажемо у наредном периоду су:

- развој система стандарда који се односе на установе, наставнике и образовне програме;
- повећање квалитета и ефикасности система образовања и оспособљавања;
- доступност образовања и оспособљавања за све;
- смањење удела оних који рано напуштају школовање, пре стицања стручних знања;
- оријентација према повезивању са потребама развоја привреде и стањем на тржишту рада што подразумева равнотежу између општег и стручног, теоријског и практичног образовања;
- континуално образовање наставника и модернизација метода њиховог рада;
- повећање нивоа запошљавања у области интелектуалних услуга;
- повећање нивоа знања менаџера и високостручних кадрова у привреди.

Квалитету образовног процеса и знања као његовог резултата ће допринети и убрзање процеса акредитације институција, програма и предавача на свим нивоима образовања. Увођење студија на даљину као стандардне форме школовања треба да допринесе доступности студија, смањењу трошкова студирања и повезивању са предавачима и факултетима највишег квалитета у одговарајућим научноистраживачким

областима код нас и у свету. На сличан начин је схваћена и потреба за мобилношћу студија на универзитетима у Србији и другим земаљама, као прилика за стицање већег и диверзификованијег, и у исто време, употребљивијег знања.

Приоритети и правци унапређења стања у научно-истраживачкој делатности у Србији су директно наслоњени на резултате вискошколских образовних институција и могућностима привреде да комерцијализују њихове развојне резултате. Чињеница да су многи институти, лабораторије и научни центри изгубили директну повезаност са потребама привреде, или су поједине привредне гране изгубиле интерес да са њима непосредно сарађују, је довела до смањења броја научно-истраживачког кадра, до погоршања материјалне опремљености и непримереног нивоа зарада у институцијама од националног значаја. Због тога, залажемо се за враћење стратегији развоја домаћих технологија, домаћих научних институција и задржавању високостручних, искусних кадрова у делатности научног и развојног рада. Само на тај начин можемо да обезбедимо технолошку независност, да обезбедимо производњу која ће садржати висок ниво додатне вредности у виду техничких или других научних решења, која није материјално или радно интензивна, већ пре свега знањем интензивна и због тога конкурентна и на страним тржиштима.

Да би се остварили ови циљеви, залажемо се да се у наредне три године удвостручи улагање буџета у науку, да се смањи финансирање плата, а да се значајно унапреди финансирање резултата пројеката, да се оствари непосредна сарадња привреде и науке уз снажно посредовање и подршку надлежног министарства. У наредној фази развоја односа према овој делатности издвајање треба повећавати до нивоа просека најразвијенијих земаља, посредством заједничког финансирања пројеката са реалним сектором, али и кроз бољу припремљеност за коришћење средстава међународних фондова намењених науци.

11. Равномерни регионални развој

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да сви грађани Србије, без обзира на то у којој покрајини, округу или општини живе, морају осетити користи од привредног и укупног друштвеног напретка. Зато је брига о равномерном регионалном развоју свих крајева Србије наша звезда водиља у изради свих наших стратегија, програма и пројеката.

У новом мандату Владе Републике Србије створићемо институционалне услове, донети Закон о регионалном развоју, али и друге законе којима ћемо омогућити фискалне подстицаје, повећати број и побољшати услове кредита за подстицање равномерног регионалног развоја.

За разлику од досадашње праксе, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да се регионални развој мора посматрати као интегрални део укупног друштвено-економског развоја, а не као маргиналана и засебна димензија друштвеног развоја.

Наш Програм полази од претпоставке да укупан друштвени развој има своју регионалну и просторну димензију и да дефинисање институционалних развојних механизма није и не сме бити регионално неутрално. Стога је неопходно правити досадашњу праксу. Наиме, до сада су се регионалне разлике посматрале искључиво полазећи од нивоа развијености различитих подручја, чиме су занемариване њихове економско-развојне, социјалне, друштвене, па и политичке реперкусије, али и узроци неравномерног развоја појединих региона. Углавном, тежило се бржем развоју неразвијених подручја, за шта су се издвајала одређена средства и дефинисао подстицајни механизам, али су се циљеви регионалног развоја дефинисали на сувише уопштен начин и годинама остајали непромењени. Тако дефинисана подстицајна политика, као нека врста развојне компезације, није успевала да спречи даљње заостајање неразвијених подручја. Такав приступ неминовно је водио продубљавању регионалних и структурних развојних проблема. Његове последице на територији Републике Србије су евидентне.

Полазећи од постојећег стања, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да основни мотив за веће и систематичније ангажовање државе у овој области мора бити превазилажење огромног унутаррегионалног и међурегионалног несклада који спутава развој и изазива неповољне миграционе токове. Предузећемо конкретне мере како велики и стратешки важни простори не би постали популационо непокривени, а њихови ресурси неискоришћени, и како у развијенијим центрима не би дошло до прекомерне концентрације становништва и привреде, што производи негативне последице у економској, социјалној, просторној и еколошкој сфери.

У новој регионалној политици коју предлаже Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница делатност државе усмериће се на уклањање и ублажавање ограничења са којима су суочена угрожена подручја и на њихово оспособљавање за аутопропулзивни развој. То се нарочито односи на помоћ подручјима са посебним развојним проблемима, кроз инвестиције и стимулисање прилива капитала, како би та подручја надокнадила своје структурне слабости. Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да подршка државе у овој области може бити ефикасна само ако држава делује интензивно и континуирано на дужи период.

Имајући у виду да је комплексност наслеђених регионалних проблема Републике Србије достигла такве размере да се чак појављују нови облици регионалног „транзиционог сиромаштва”, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница приступила је дефинисању новог концепта регионалног развоја. У том контексту, примарни циљ нашег Програма јесте доношење нових

институционалних решења, јер сва досадашња искуства, као и постојеће тенденције у регионалном развоју, указују да неадекватан регионални развој није само последица недостатака примењиване политике регионалног развоја, него првенствено недостатака системских и институционалних регулативних механизма.

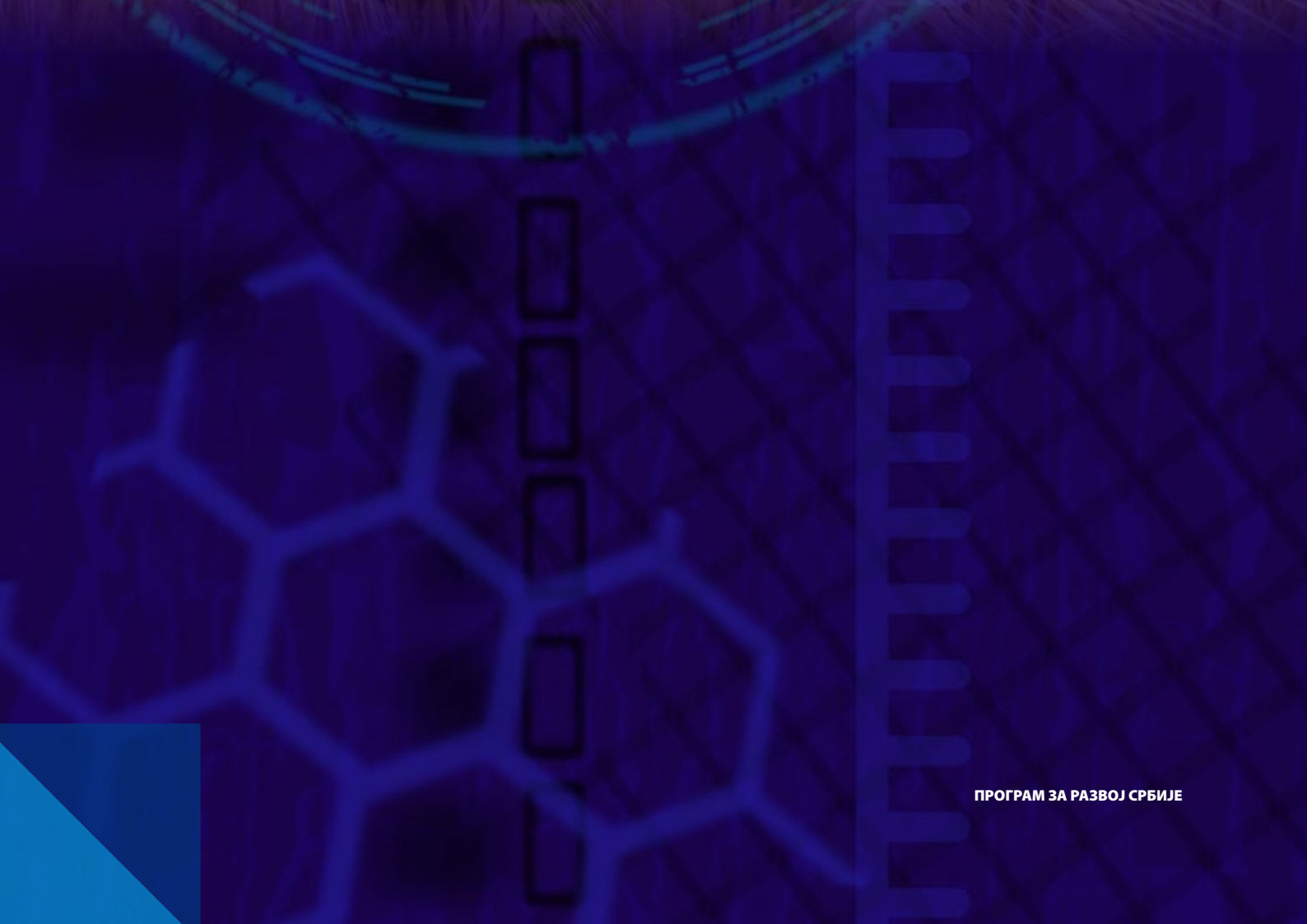
Размере неравномерности у регионалном развоју Републике Србије неодложно захтевају нов стратешки приступ, како би се јасно сагледали путеви остваривања основног циља, а то је уравнотежен регионални развој земље. Остваривање овог циља обезбедићемо подизањем регионалне конкурентности, смањењем регионалних неравномерности и сиромаштва и изградњом институционалне регионалне инфраструктуре.

Кључни задаци које наш Програм дефинише у овој области су:

- изградња институционалног оквира за вођење политике подстицања равномерног регионалног развоја,
- унапређење фискалних подстицаја за привлачење инвестиција и смањење незапослености у неразвијеним подручјима,
- фискални стимуланси за улагања у неразвијена подручја кроз ослобађање, олакшице и друге елементе пореске политике. (За стимулисање инвестиција, запошљавања и привредног раста на неразвијеном подручју, поред најзначајнијих подстицаја у виду додатних олакшица и пореских ослобађања која се односе на порез на доходак и добит, увешће се и бројни нови видови фискалних подстицаја).
- стратешким инвеститорима у изградњу производних и услужних капацитета на југу Србије омогућити бесплатно коришћење земљишта у периоду од 49 година,
- стратешке инвеститоре у изградњу производних и услужних капацитета на југу Србије посебним одлукама ослободити плаћања пореза на добит у периоду од 15 година,
- доношење Закона о регионалном развоју и других прописа,
- формирање одговарајућих институција на националном и регионалном нивоу,
- израда студија о потенцијалима сваког региона,
- фискална децентрализација – децентрализација пореске администрације и подизање капацитета Пореске управе на локалном нивоу у администрирању изворних локалних јавних прихода,
- изградња институционалне инфраструктуре и развој капацитета локалних заједница,
- одржавање буџетске равнотеже уз подизање капацитета за економично и ефикасно управљање јавним финансијама локалне самоуправе,
- повећање подстицајних кредитних средстава за равномерни регионални развој путем одобравања подстицајних кредита за оснивање нових предузећа, као и за побољшање опремљености и проширење капацитета постојећих привредних субјеката
- повећање подстицајних кредитних средстава за новозапослене и за грађане који су остали без посла услед последица транзиционог процеса,
- усмеравање дела средстава из приватизације за подстицајно кредитирање профитабилних пројеката на неразвијеном подручју,
- веће усмеравање буџетских средстава и средстава из приватизације за кредитирање равномерног регионалног развоја,
- повољније кредитирање оних привредних грана које могу постати пропульзивне гране у

одређеном региону,

- јачање Фонда за развој (издвајање посебног организационог дела који би се искључиво бавио равномерним регионалним развојем)
- подстицање регионалног развоја преко снижења провизије Гаранцијског фонда за пројекте који долазе из недовољно развијених подручја,
- издвајање субвенција за нова запошљавања: исплата минималне зараде са припадајућим порезима и доприносима, као и новчана стимулација одобрена преко Агенције за страна улагања и промоцију извоза, у периоду од три године, за отварање нових радних места,
- одобравање субвенција у једнократном износу за опремање радних места.

12. Пољопривреда, шумарство и водопривреда

12. 1. Пољопривреда

У склопу целокупног развоја Србије, како у економском, тако и у социјалном и еколошком смислу, развој пољопривредне производње и очување аграрних ресурса Србије представља један од суштинских програмских приоритета Коалиције Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница. Пољопривреда је привредна грана која има позитиван спољнотрговински биланс. Учествоје у укупном извозу са једном четвртином. Србија и даље мора да улаже у стварање услова за раст производње и за што већу исплативост пољопривреде.

У спровођењу пољопривредне политике, нарочиту пажњу потребно је посветити равномерном регионалном развоју, одобравању субвенција, обезбеђивању повољних кредитних и бесповратних средстава за унапређење производње, заштити животне средине, јачању конкурентности међу домаћим произвођачима, подстицању пласмана домаће производње на страна тржишта, развоју технологије у пољопривреди, већем издвајању буџетских средстава за пољопривреду и усклађивању законске регулативе са Европском унијом.

Стратешки циљеви Коалиције Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница у области реформе пољопривредног система су:

- повећање аграрног буџета за 50% како би се створили услови за веће подстицаје пољопривредницима;
- одобравање субвенција примарним пољопривредним произвођачима и заштита од преливања субвенционисаних средстава откупљивачима и прерађивачима производа путем смањење цена које они исплаћују примарним произвођачима;
- обезбеђивање повољних кредита који су усклађени са репродукционим циклусима пољопривреде, ратарства, сточарства, воћарства и других грана;
- обезбеђење бесповратних средстава за унапређење производње;
- раст националног дохотка оствареног у систему производње и прераде пољопривредних производа;
- супституција увозних пољопривредних производа домаћом производњом и прерадом;
- јачање конкурентности и раст извоза висококвалитетних домаћих производа на тржишта у региону и у Европској Унији;
- изградња организованог система и ланаца пољопривредне производње, прераде и пласмана.

Кључни предуслов за спровођење стратешких циљева у овој области представља комплетирање катастра пољопривредног земљишта, решавање питања денационализације и реституције и стварање институционалног и финансијског оквира за подстицај развоја.

За развој пољопривреде и пољопривредне производње неопходно је предузети следеће мере:

- укрупњавање пољопривредних поседа;
- професионализација и специјализација примарних пољопривредних произвођача кроз едукативне и стимулативне мере примене савремених програма производње;

- стимулисање виших нивоа прераде пољопривредних производа заједно са повећањем дугорочне сигурности и стабилности откупа пољопривредних производа;
- успостављање наменског система субвенција, укључујући и увођење извозних субвенција;
- буџетско финансирање и изградњу капиталне инфраструктуре за наводњавање што веће површине обрадивог пољопривредног земљишта;
- креирање подстицајних програма примене савремених технологија пољопривредне производње и прераде;
- успостављање ефикасног система развоја научне делатности и система школовања из области пољопривреде на нижем, средњем, вишем и високом нивоу;
- реорганизовање државних институција из сектора пољопривреде у циљу примене научних достигнућа на непосредну пољопривредну производњу;
- повећање учешћа представника пољопривредних произвођача и прерађивача и њихових удружења у државним телима надлежним за питања развоја села и пољопривреде и у доношењу одлука ресорног министарства;
- стимулисање развоја сточарске производње, као вишег нивоа реализације примарне пољопривредне производње, при чему би држава требало да преузме улогу креирања стратешких праваца путем формирања кластера према потенцијалима посебних подручја;
- креирање подстицајног амбијента од стране државе за идентификоване области, посебно за вертикално и хоризонтално повезивање на свим нивоима производње и прераде,
- формирање државног фонда за субвенционирање претварања необрадивих површина у обрадиве, за суфинансирање обраде земљишта старачких домаћинстава.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да стварање услова за ревитализацију села као носиоца пољопривредне производње има одлучујући значај за развој пољопривреде у Србији. Путем модернизације и професионализације пољопривредних газдинства и обезбеђивања бољих услова за живот и рад на селу зауставићемо миграцију сеоског становништва у урбане средине, што је, истовремено, и најбољи начин да се створе услови за равномерни регионални развој Србије.

12. 2. Шумарство

С обзиром на своју специфичну јавну функцију, државне шуме као облик државног капитала представљају најбољи гарант остваривања еколошких и социјалних интереса друштва. Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да држава, као власник овог капитала, има у односу на шумско богатство, два основна интереса:

- вредност овог капитала не сме се умањити, односно мора се повећавати;
- држава мора обезбедити остваривање профита од шумарства.

Шуме као ресурс заузимају два и по милиона хектара, односно трећину укупне површине територије Републике Србије. Међутим, стање у овом сектору је незадовољавајуће и карактерише га високо учешће шума лошег квалитета, са непланским подизањем вештачких и нестручним неговањем вредних природних шума.

Одрживо газдовање државним шумама подразумева обавезу сталне заштите, одржавања, обнављања и тиме остваривања бројних општекорисних функција шумарства.

Очување и унапређивање стања шума и развој шумарства као привредне гране јесте приоритетни задатак државе.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да се овај циљ може остварити путем проналажења оптималног облика управљања шумама, трајних финансијских механизма за унапређење стања шума, обезбеђења регулаторног и институционалног оквира за постизање крајњих

циљева политике у овој области, усаглашавања законских норми са прописима Европске уније, активног учешћа у међународним организацијама и програмима, једнаке правне заштите, увођења система квалитета у пословање, реалног вредновање шумских ресурса и унапређења комуникације, координације и сарадње са осталим сродним секторима.

У циљу развоја и унапређивања шумарства, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница утврдиће јасну политику у овој области, што подразумева доношење новог закона о шумама и изградњу националног програма шумарства. Конкретне мере које ћемо предузети у овој области јесу:

- повећање површине и продуктивности шума,
- изградња саобраћајница и инфраструктуре,
- сарадња са осталим секторима у активирању свих потенцијала шумских подручја,
- подстицање развоја приватних шума и шумарства,
- развој шумарства у складу са европским законима у овом сектору.

12. 3. Водопривреда

Приликом дефинисања политике у области водопривреде, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница полази од тога да се интегрално управљање водама састоји од неколико основних водопривредних области и грана, као што су:

- коришћења вода (снабдевање водом становништва и индустрије, наводњавање, хидроенергетика, и сл.);
- заштите од вода (одбрана од поплава, одводњавање, и сл.)
- заштите вода (квалитет).

Србија располаже довољним количинама вода под условом да се оне користе на рационалан начин. У том погледу потребно је обезбедити заштиту од загађивања, како унутар земље тако и у сарадњи са околним земљама, као и изградњу неопходних објеката за умањење унутар годишње неравномерности протицаја и у земљи и у окружењу. Од свих расположивих вода, мање од 8% или око 500 m³/s, води порекло са државне територије. С обзиром на то да преосталих 92% представљају транзитне воде, сарадња са земљама у сливу Дунава, пре свега кроз активан рад у Дунавској конференцији и појединачном сарадњом са земљама Подунавског региона, има изузетан значај за очување и развој водопривреде.

Потенцијал Дунава до сада није довољно искоришћен. Док је промет роба на делу речног коридора Рајна-Мајна-Дунав 150 милиона тона, дотле је промет на делу Дунава који се протеже од Линца до Констанце, 27 милиона тона. С друге стране, промет у Констанци је у порасту, сада досеже до 60 милиона тона. Растом производње у *US Steel*, чији је речни промет порастао са 400 хиљада, на два милиона тона, потенцијалима производње минералних ђубрива (Прахово, Азотара Панчево, више од милион тона), житарица и нафтне индустрије, се отварају могућности да у Србији Дунав и луке на њему буду основа за значајне инвестиције и допринесу отварању великог броја нових радних места.

Главни циљеви које Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница дефинише у овој области су:

- подршка инвестицијама у лучку инфраструктуру ради повећања капацитета и оспособљавања за интермодални транспорт,
- обезбеђење здраве воде за пиће за све грађане, кроз завршетак изградње водовода и у најмањим руралним срединама;
- усклађивање законске регулативе и начина газдовања водама са стандардима Европске Уније;

13. Енергетика и рударство

13. 1. Приоритети енергетике и рударства

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да су поуздано и ефикасно функционисање и складан развој енергетике основни предуслови опоравка и даљњег развоја наше привреде и друштва. Главни циљ наше енергетске политике јесте уредно, рационално и поуздано снабдевање електричном енергијом и другим енергентима уз цене прихватљиве за достигнути ниво стандарда становништва и тржишне услове на глобалном плану. Залажемо се да Србија постане енергетско чвориште на Балкану, не само у области електропривреде, што већ јесте, већ и у области нафтне и гасне привреде, за шта нам прилику даје остваривање склопљеног енергетског споразума за Руском Федерацијом.

Овај циљ може се постићи само усклађеном и дугорочном политиком развоја енергетике, рударства и геолошких истраживања, која узима у обзир неминовно реструктурисање енергетског сектора (власничко и организационо), расположиве домаће енергетске потенцијале, повећање ефикасности производње и потрошње енергије, рационално коришћење свих енергетских извора, повећано коришћење обновљивих извора енергије, као и унапређење постојећих и увођење нових технологија у енергетици.

Остваривање специфичних технолошких и еколошких циљева, остварићемо увођењем одговарајућих мера, укључујући и техничке мере за заштиту животне средине од штетних емисија, посебно у срединама које су деценијама угрожене, као што су Бор, Мајданпек, Панчево, Костолац, Обреновац, Лазаревац, и друге.

Други циљ нашег економског Програма у овој области представља рационална употреба енергије и повећање енергетске ефикасности. Он обухвата посебне програме за рационалну употребу квалитетних енергената у оквиру програма за супституцију електричне енергије за потребе грејања. На основу коришћења природног гаса, односно повећања броја корисника централизованог снабдевања топлотном енергијом у секторима домаћинства и јавних делатности, донећемо посебне програме за повећање енергетске ефикасности, како у енергетским производним и дистрибутивним системима тако и у секторима потрошње енергије, то јест код крајњих корисника енергетских услуга.

Трећи циљ обухвата доношење програма за примену селективног коришћења нових обновљивих извора енергије (биомаса, геотермална, сунчева и еолска енергија и преостали техничко искористиви и економско прихватљив хидропотенцијал, посебно на малим рекама), као и посебних програме за примену нових енергетски ефикаснијих и еколошко прихватљивих технологија (нове технологије сагоревања угља, биомасе и отпада, технологије за децентрализовану производњу електричне и топлотне енергије на бази природног гаса, и технологије малих и мини-хидроелектрана). На тај начин смањиће се потрошња квалитетних увозних енергената, остварити додатна производња електричне, посебно топлотне енергије, и значајно умањити негативни утицаји на животну средину.

Четврти циљ нашег Програма односи се на улагања у нове изворе електричне енергије. Он обухвата пројекте са гасним технологијама (комбиновани гасно-парни циклус) и спрегнутом производњом електричне и топлотне енергије у оквиру система електропривреде и/или комуналне и индустријске енергетике. Тиме ће се обезбедити не само додатна производње електричне и топлотне енергије, већ и значајно повећање степена искоришћења енергије природног гаса при њиховој производњи.

Пети циљ нашег Програма односи се на улагања у нове енергетске изворе и објекте, као и на учешће и присуство енергетских субјеката Србије у планирању и реализацији енергетско-стратешких пројеката на нивоу интерног

и регионалног, односно паневропског тржишта. Реализацијом овог циља благовремено ћемо обезбедити нове и заменске капацитете електроенергетских извора, диверзификацију извора снабдевања и праваца транспорта нафте и гаса, као и интеграцију у регионалне и међународне енергетске инфраструктурне системе.

Улагање у истраживачко развојне пројекте у сфери откривања нових налазишта и резерви енергената у земљи треба да обезбеди могућност задовољења потреба безбедносних снага и пољопривреде у условима нестабилности на међународном тржишту.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница полази са становишта да експлоатација рудног блага и енергетских система не сме да има за последицу угрожавање животне средине и неконтролисано исцрпљивање домаћих енергетских ресурса. Полазећи од верификованих истраживања и реално заснованих процена, сматрамо да, поред експлоатације енергетских минералних сировина (угаљ, гас, нафта) и неких металних минералних капацитета, значајни развојни потенцијали леже у експлоатацији широког спектра неметалних минералних сировина и сировина за добијање грађевинског материјала. Истраживању и експлоатацији подземних вода (вода за пиће, термоминералне воде), а посебно оних који су носиоци геотермалне енергије, пружићемо посебну и снажну подршку.

Наш економски програм предвиђа организационо унапређење електропривреде, како на нивоу руковођења и одржавања, тако и на нивоу развоја електроенергетског система. У том контексту, либерализација тржишта електричне енергије имаће одлучујући утицај на промену досадашње структуре електропривреде. Заостајање у развоју машиноградње и инжењеринга, као и пројектовања у области енергетике, треба превазићи одговарајућим подстицајним мерама економске политике.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница сматра да улогу државе треба ограничити на заштиту домаћег енергетског система, заштиту животне средине и царинску политику, док значајну улогу у планирању и спровођењу енергетске политике треба да добију локални органи власти који ће створити локалне и регионалне енергетске и водопривредне системе у складу са својим потребама.

За успешно спровођење енергетске политике потребно је што пре завршити институционално и власничко реструктурисање овог сектора, увести пореске олакшице и повољне кредите за примену нових технологија, осавременити законску регулативу и обезбедити већу образованост кадрова.

Приоритетни задаци у овој области су:

- ревитализација и завршетак градње започетих електроенергетских објеката – термоелектрана и система за пренос електричне енергије,
- изградња гасне инфраструктуре у складу са Споразумом са Руском Федерацијом,
- повећање производних капацитета, подизање технолошког нивоа и повећање броја запослених у Нафтној индустрији Србије, у сарадњи са стратешким партнером компанијом Газпором њефт, на основу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области нафтне и гасне привреде,
- усклађивање законодавства са европским стандардима, како са становишта либерализације тржишта енергије тако и из области екологије,
- спровођење политике цена које морају бити реалне са становишта покривања трошкова, али и са становишта социјалне издржљивости,
- повећање енергетске ефикасности,
- дерегулација тржишта електричне енергије и гаса,
- стимулисање дистрибуиране производње енергије уз коришћење домаћих горива,

- стимулисање коришћења обновљивих извора енергије,
- укључивање у регионалне и глобалне енергетске мреже,
- енергетска стабилност и безбедност земље.

13. 2. Гасна привреда

Залажемо се за активно учешће Србије у планирању и градњи стратешке регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за транспорт нафте и гаса из нових извора снабдевања. Сматрамо да је потребно убрзати реализацију пројекта гасификације Србије, како би се изградњом гасовода и ширењем магистралних и дистрибутивних гасних мрежа обезбедило сигурно снабдевање грађана и индустрије.

Приликом дефинисања програма у овој области полазили смо од чињенице да употреба гаса као релативно чистог фосилног горива може бити важан предуслов за развој индустрије и сектора услуга. Када обезбедимо поуздане и релативно јефтине испоруке гаса, онда је прилично лако гас претворити у струју. Гас се, такође, користи у многим индустријским гранама, као што су, на пример, петрохемија, индустрија пластике, фармацеутска индустрија и сл. То је основни разлог зашто широм света расте потражња за њим, а обезбеђивање поузданог снабдевања овим енергентом омогућиће привлачење великог броја инвеститора и предузећа у индустријама које користе гас као погонско гориво, што има за позитивну последицу отварање великог броја нових радних места у Србији.

Зато је за Коалицију Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница кључни приоритет у области гасне привреде спровођење Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области нафтне и гасне привреде, који ће нам уз инвестицију од једне и по милијарде долара и 200 милиона долара годишње добити, омогућити и велики број нових радних места. Што је најважније, на овај начин главни токови гаса према западној Европи неће моћи да заобиђу Србију, тако да ће Србија постати саставни део европске енергетске мреже.

Основни приоритети које наш Програм дефинише у овој области су:

- реализација енергетског споразума са Руском Федерацијом и изградња трасе гасовода Јужни ток кроз Србију;
- изградња магистралних и дистрибутивних мрежа како би гас постао свима доступан, што би омогућило минимизацију употребе електричне енергије за грејање и значајно смањило еколошка загађења у зимском периоду;
- изградња подземног складишта гаса Банатски Двор;
- модернизација постојећег гасоводног система;
- истраживања и налажења нових лежишта гаса;
- изградња нових транспортних праваца како би се повећала сигурност снабдевања;
- изградња локалних дистрибутивних мрежа ради повећања броја потрошача за обезбеђење топлотних енергетских услуга у сектору становања.

13. 3. Нафтна привреда

Технолошка модернизација постојећих и градња нових енергетских извора и објеката, укључујући и увођење енергетски ефикасних и еколошки прихватљивих технологија, реализоваће се у нафтном сектору кроз технолошку модернизацију рафинерија, изградњу новог транспортног правца, налажење нових лежишта и концесија и увођење система и мера за праћење за заштиту животне средине.

Залажемо се за што бржу изградњу паневропског нафтовода који ће омогућити транспорт сирове нафте од црноморске луке Констанца у Румунији, преко Панчева до Трста. Изградња оваквог нафтовода донеће

Србији енергетску сигурност, значајну економску добит и продубити регионалну сарадњу. Тиме ћемо остварити не само сигурност снабдевања већ и економску исплативост због наплате такси за пролаз нафте.

Залажемо се, стога, за доследно и убрзано спровођење Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области нафтне и гасне привреде, који предвиђа и процес приватизације Нафтне индустрије Србије. После приватизације, нови власник ће унапредити технолошки ниво НИС-а, обезбедити константан прилив енергената и обезбедити да НИС постане тржишни и технолошки лидер на подручју западног Балкана.

13. 4. Производња електричне енергије

Изградња нових блокова и реконструкција Термоелектране „Никола Тесла“ и ТЕ „Колубара Б“ представљају приоритете нашег програма у погледу развоја производних могућности ЕПС-а. Створићемо услове да ови капацитети буду изграђени инвестицијама из приватног сектора (стратешки партнер) или путем повољних кредита из иностранства. Избор модела за реализацију инвестирања у електроенергетски сектор (заједничко улагање, концесија, тендер или банкарски кредит), зависиће од даљег развоја прилика на тржишту електричне енергије, процена у вези са обезбеђењем енергетске независности и заинтересованости страних инвеститора и финансијских организација да подрже овако значајне пројекте.

Наш програм, такође, предвиђа значајне и исплативе инвестиције у погледу коришћења водених, речних потенцијала. У складу са тиме, планира се почетак градње бар једне хидроелектране на Дрини (Горња Дрина), појачавање постојећих, реконструкција Ђердапа, као и бројне друге, мање инвестиције.

13. 5. Пренос електричне енергије

Прошлогодишњи распад електроенергетског система у Европи указао је да су недовољни капацитети за пренос електричне енергије и неповезаност управљања електроенергетским системима и преносном мрежом, подједнако важни као и сама производња електричне енергије. Структура, пропусна моћ и начин управљања преносних система су претпоставка увођења приватних, додатних снабдевача електричном енергијом, односно отклањања позиције зависности од монопола. Због свега тога је даљи развој преносних капацитета, повезивање и добра сарадња са Електроенергетском заједницом Југоисточне Европе приоритет у овој области.

Наши преносни капацитети су повремено недовољни, а захтеви интерконекције захтевају њихово повећање ради обезбеђења протока енергије према другим земљама, посебно Македонији и Грчкој. За потребе дерегулације тржишта и увођења конкуренције у испоруци електричне енергије неопходно је обезбедити и недискриминаторно коришћење расположивих преносних капацитета, оптимизацију искоришћености, одржавање поузданости снабдевања потрошача и транзит електричне енергије према другим земљама.

Сматрамо да су садашња улагања у градњу нових далеководна недовољна, да се мора убрзати њихова градња кроз улагања заснована на кредитима или програмима који ће заједнички да се финансирају у оквиру електроенергетског система Јужне Европе и Балкана.

14. Саобраћај и телекомуникације

Приликом дефинисања стратешког оквира и циљева развоја телекомуникација, железничког, друмског, водног и ваздушног транспорта полази се од процене постојећих услова, функционалне способности за достизање постављених економских циљева и координације са развојним стратегијама других држава.

Потребно је створити тржишно оријентисан систем, компатибилан и интегрисан у ЕУ и у сталној кооперацији са државама у региону са којима би требало развијати заједничке комплементарне стратегије за одвијање међународног транспортног саобраћаја и развијања телекомуникационих услуга и инфраструктуре.

14. 1. Телекомуникације

Телекомуникације, посебно раст и развој у сфери мобилних телекомуникација и раст употребе Интернета, омогућио је наше приближавање тржишту и потенцијалима ове гране, не само у региону већ и у читавој Европи. Највећа и најуспешнија приватизација у овој грани је спроведена у време када је Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница била стожер Владе. Такође, Телеком а.д. је постао регионални лидер у овој области куповином Телекома Српска и извршио највећу нашу инвестицију у привреди других земаља. Увођењем трећег оператера на територији Републике Србије увећана је конкуренција у овој грани. У сфери фиксне телефоније остварен је изузетан напредак у сфери дигитализације мреже, што отвара нове развојне могућности, не само у сфери фиксне телефоније, већ и у сфери Интернета. С друге стране, укупни напредак у овој делатности је имао утицај на квалитет услуге грађанима и на смањење цена.

Да би се одржао даљи раст резултата и конкурентности ове гране, не само на домаћем, већ и међународном тржишту, неопходно је наставити са реализацијом активности којима се предвиђа:

- развој телекомуникационе инфраструктуре,
- даље подизање квалитета и смањење цене телекомуникационих услуга,
- улазак мањих улагача у сфери специјализованих услуга везаних за поједине сервисе, као што је бежични Интернет, кабловска телевизија, е-трговина, е-образовање и друге,
- доследну примену Закона о телекомуникацијама,
- унапређење регулаторног оквира који подразумева хармонизацију са регулаторним оквиром Европске уније.

14. 2. Железнички саобраћај

За рехабилитацију железничке мреже потребно је реконструисати и модернизовати још 1.000 km магистралних пруга у оквиру главне мреже, односно 26 одсто комплетне железничке мреже. Према тренутним проценама за рехабилитацију и одржавање железничке мреже у наредних десет година биће потребно око 3,9 милијарди евра. Велики део тих средстава може да се обезбеди из кредитних средстава, али пројекти који већ постоје су добрим делом ослоњени и на фондове Европске уније, који су намењени за регионалну и прекограничну сарадњу.

Приоритет у развоју железница мора се дати рационализацији и побољшању постојећег система. Паневропски Коридор X је „кичма” инфраструктурног железничког система Републике Србије јер се на 25 одсто поменуте мреже остварује више од половине транспортних активности наше железнице. Највећи део прихода, Железница остварује из даљинског транспорта робе и транзита на овом правцу, те највећи изазов,

краткорочно и средњорочно посматрано, треба да буде успостављање пројектованих брзина и техничких стандарда на наведеној мрежи.

Залажемо се за доношење правне регулативе која би обезбедила могућност улагања приватног капитала у железницу и оперативних процедура за давање концесија и уступање појединих линија органима локалне самоуправе или другим правним и физичким лицима.

14. 3. Друмски саобраћај

Са укупном дужином путева од око 38.000 km, мрежа путева у Републици Србији је добро развијена, мада је њен квалитет врло лош због дугогодишњег недостатка инвестиција и недовољног одржавања у периоду од 1990. до 2000. године. Тек после формирања министарства које је непосредно почело да се бави стварањем услова за капиталне инвестиције у саобраћајну инфраструктуру, остварен је озбиљан напредак у овој области.

Основни стратешки циљеви у развоју друмског саобраћаја су:

- доношење новог закона о саобраћају усклађеног са европском регулативом, како би се допринело већој безбедности друмског саобраћаја на институционалан начин;
- изградња аутопута Хоргош – Пожега, на основу закљученог уговора о концесији, ради ефикасног, безбедног и поузданог транспорта путника и терета и повезивања важних стратешких центара;
- изградња Коридора X на основу споразума са Владом Републике Грчке, чиме су обезбеђена средства за изградњу, тако да је недопустиво да се даље одлаже почетак градње;
- реконструкција или доградња дела путева који важе за „црне тачаке“ у циљу повећања безбедности саобраћаја;
- израда студије изводљивости за изградњу једног крака Коридора X према Косову и Метохији и Јадраској магистралу, чиме се постиже повезивање свих подручја Србије путном мрежом која има довољну пропусну моћ и безбедносне карактеристике;
- дефинисање стандарда у друмском саобраћају у складу са препорукама и регулативом ЕУ.

14. 4. Аутопут Хоргош-Пожега

Уговор о концесији за изградњу, коришћење и одржавање аутопутског правца од Хоргоша до Пожеге, закључен 30. марта 2007. године, остаће на снази све до краја године када ће бити обезбеђене банкарске гаранције за почетак изградње овог путног правца.

Став Коалиције Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница је да ће Уговор о концесији за изградњу аутопута Хоргош-Пожега, уједно и највеће стране инвестиције у историји Републике Србије, бити покретач за инвестирање у домаћу привреду и развој српске економије. Изградња савременог аутопута отвориће могућности за развој целокупног региона кроз који пролази наведена путна траса и допринеће отварању великог броја радних места и даљем јачању економске интеграције на целој територији Републике Србије. С друге стране, спољно финансирање изградње овако значајне деонице ослободиће значајни део буџета за улагања у друге путеве магистралног и нижег значаја који су од интереса у другим деловима Србије.

14. 5. Паневропски Коридор X

Паневропски Коридор X, са основним правцем пружања: Салцбург – Љубљана – Загреб – Београд – Ниш – Скопље – Солун, са својим крацима „Б“ (Будимпешта – Нови Сад – Београд) и „Ц“ (Ниш – Пирот – граница Бугарске – Софија), спада у коридоре највишег европског ранга и представља традиционални саобраћајни

правац јужне и југоисточне Европе.

На подручју Републике Србије овај коридор пружа се правцем север-југ и то од границе Мађарске преко Суботице, Новог Сада, Београда и Ниша до границе са БЈР Македонијом у дужини од око 570 km.

Реализација споразума са страним улагачима и Владом Републике Грчке, којим су обезбеђена средства за пројекат изградње путног правца Коридор X, од виталног је значаја не само за развој целокупне саобраћајне инфраструктуре, већ и за развој економије, привреде, туризма и других повезаних сектора.

14. 6. Авио-саобраћај

Ваздушни транспорт у Републици Србији посматран је у односу на аеродроме, авиокомпаније, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије и Агенцију за контролу летења. Јавно предузеће „ЈАТ Airways” има у функцији 16 великих путничких авиона просечне старости преко 20 година.

Развој ваздушног саобраћаја је у уској вези са пословном повезаношћу Србије са светом и са развојем туризма у Србији. Стратешки приоритети у развоју авио-саобраћаја односе се на обезбеђивање високе сигурности у транспорту, константну модернизацију, реконструкцију и развој капацитета ваздушних лука, усклађивање са међународним стандардима у овој области и увођење приватног сектора у инвестиционе програме за авио-инфраструктуру. Приватизација или докапитализација ЈАТ-а је стратешки приоритет, с обзиром на то да без обнављања и јачања флоте нема реалних услова за опстанак у условима глобализације која је све израженија. Велике авио-компаније већ су испољиле интерес за улагања у приватизацију ЈАТ-а. До краја године, или средине наредне, треба очекивати и реализацију овог посла. Од доласка стратешког партнера у ЈАТ пуно зависи и даља експанзија значаја и пословна ефикасност аеродрома у Нишу. И његову позицију треба јасније профилисати у процесу преговарања о стратешком партнерству у авио-саобраћају.

14. 7. Водни саобраћај

Република Србија има повољне економске и географске карактеристике за теретни, путнички и туристички водни саобраћај. Потенцијал река и канала је значајан, али стање инфраструктуре није задовољавајуће. После 1990. године дошло је до великог застоја у одржавању система водног саобраћаја и пратеће инфраструктуре. Бројни проблеми су последица НАТО бомбардовања, тако да се сада недовољно користе потенцијали ове врсте саобраћаја, када се има у виду да је Дунав главни коридор за повезивање Западне Европе са Црним морем.

Основни стратешки циљеви у овој области су:

- развој речног саобраћаја и изградња инфраструктуре на Дунаву;
- Дунав као коридор запошљавања 50.000 нових радних места;
- јачање сарадње и интензитета речног саобраћаја кроз активнију сарадњу са земљама Подунавског региона;
- оспособљавање и развој капацитета за бродоградњу и ремонт бродова;
- боље коришћење лучких потенцијала Србије и повезивање свих видова саобраћаја у интермодални саобраћај Србије;
- успостављање транспорта и превоза путника трајектним саобраћајем у урбаним срединама;
- развој речног туризма и риболова;
- развој образовних структура и института у области водног саобраћаја и повећање издвајања државних средстава за научно-истраживачки рад у овој области.

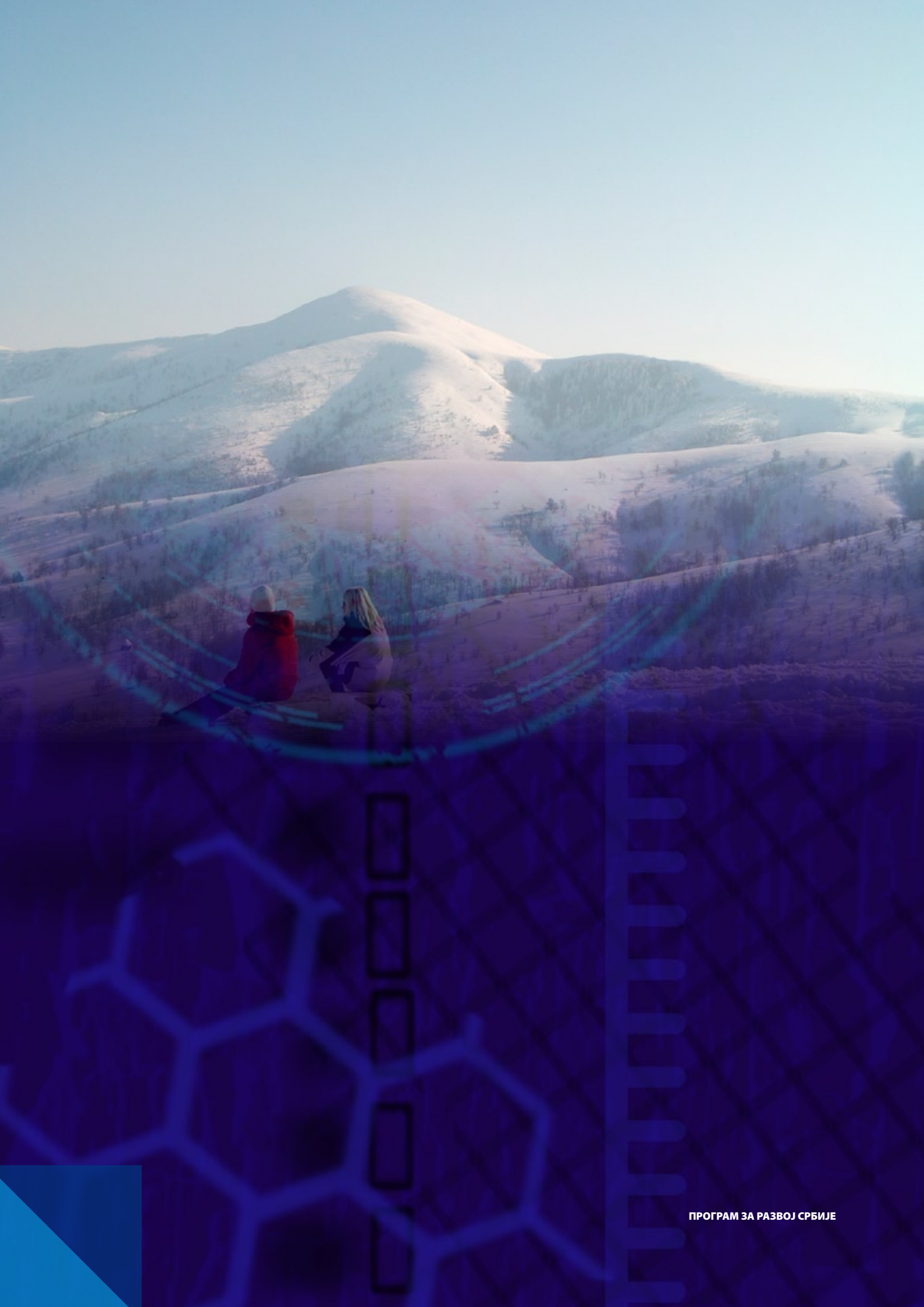

15. Трговина

Приликом дефинисања програмских циљева у овој области, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница полази од чињенице да је трговина, по обиму промета, нивоу запослености и доприносом у расту бруто домаћег производа, постала једна од најзначајнијих привредних грана. Данас у сектору трговине и услуга ради преко 10% грађана Србије, а стопа раста трговине и услуга је два до три пута већа од раста бруто домаћег производа.

Захваљујући томе што је радно интензивна грана са релативно малим захтевима у односу на квалификације запослених, трговина даје снажан допринос динамици тржишта рада. Међутим, те предности се не користе у довољној мери, јер још увек преовладава традиционални концепт трговине, посебно у сегменту мало-продаје у коме треба повећати удео савремених малопродајних услуга типа супермаркета, хипермаркета, трговинско-услужних центара и сл. Највећи проблем у овој области представља недовољна конкуренција. Она се јавља због малог броја учесника на страни понуде, још увек растуће концентрације у сектору трговине, која настаје у процесу недовршене приватизације, и високих (формалних и неформалних) баријера за долазак страних ланаца малопродаје. Недовољна конкуренција има за последицу неоправдано повећање маржи и снижавање нивоа и квалитета услуга, уз истовремено повећање цене роба и угрожавање стандарда грађана. Полазећи од тога, сматрамо да је повећана конкуренција основни услов за даљи напредак у овој грани. Да би се то постигло, потребно је предузети следеће мере:

- смањење улазних баријера за стране и домаће понуђаче на територији целе Србије,
- демонополизацију у трговинским и дистрибуционим ланцима, како би ниво цена у велепродаји и малопродаји био сведен на ниво у региону,
- заштита потрошача и корисника услуге,
- поспешивање територијалне децентрализације трговинске мреже и великих трговинских центара,
- осавремењивање понуде трговинских услуга путем коришћења достигнућа е-трговине,
- подстицаје за излазак наших трговинских компанија на страна тржишта, у региону и шире.

16. Туризам

Приликом дефинисања програма у овој области, Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница полази од чињенице да сектор туризма и делатности повезаних са њим формирају свега 2.5% националног бруто производа и 5-6% укупне запослености. То указује да српски туристички потенцијали нису досад довољно ни валоризовани ни искоришћени, нити је туризам заузео значајну позицију у развојној политици Републике Србије. Са друге стране, многе државе сличних или чак мањих потенцијала последњих година учиниле су напоре који су их довели на мапу значајних светских туристичких земаља.

Програмска оријентација Коалиције Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница у погледу развоја туризма усмерена је на решавање неколико основних проблема, као што су: изградња туристичког брэнда Србије, повећање броја и стварање услова за повољнију структуру страних гостију, повећање и уједначавање искоришћености туристичких капацитета и стварање стручних кадрова у овој области. Сматрамо да се ови проблеми могу решити, односно да је могуће остварити развој и напредак туристичке делатности, само ако се полази од потреба циљног тржишта, тржишних трендова и туристичких потенцијала. У складу са тим, Програмом предвиђа стратешки приступ овој области који креира туристичке производе, неопходне ресурсе, потребну инфраструктуру, те програме маркетиншког наступа и дистрибуције како би се задовољиле потребе туриста.

Најзначајнији стратешки потенцијали Републике Србије који могу обезбедити успешан развој у овој области су:

- геостратешки положај Србије и Београда као туристичке дестинације,
- позитиван однос становништва према туризму, отвореност и гостопримство,
- потенцијал подземних и надземних вода, богатство термалних извора, воде и обале Дунава, Саве, Тисе, Мораве, Дрине и других река,
- недирнута пространства планина, шума, аграрних подручја, винограда и ловно-риболовних зона,
- богато археолошко и архитектонско наслеђе, а посебно високо вредновано историјско и уметничко наслеђе српских средњовековних манастира.

Сви региони у Србији имају особене природне, културне и историјске потенцијале који могу додатно да обогате специфичне врсте туристичке понуде. Да би се сви потенцијали и посебне врсте туристичких производа искористили у потпуности, потребно је креирати туристичку понуду тако да обједини природне потенцијале са културним и историјским наслеђем, као што је потребно и олакшати доступност, побољшати инфраструктурну опремљеност, унапредити сектор услуга, повећати разноврсност спортско-рекреативних садржаја, осавременили рад и побољшати оспособљеност туристичких организација итд.

Развојни приоритети сектора туризма односе се на повећање обима туристичког промета кроз селективнију афирмацију природних, географских и културних садржаја, што ће допринети атрактивности и конкурентности региона на европском и светском тржишту, побољшаној понуди квантитативних и квалитативних туристичких фактора, повећању степена коришћења постојећих и изградњи нових смештајних капацитета.

Основне мере за ревитализацију сектора туризма које предлаже Програм Коалиције Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница су:

- развој нових и унапређење постојећих туристичких производа у складу са светским туристичким трендовима;
- повећавање свести о препознатљивости туристичке понуде/бренда Републике Србије у земљи и иностранству;
- привлачење домаћих и страних инвеститора у сектору туристичких капацитета и услуга;
- преиспитивање смештајних капацитета, усклађивање категоризације са стандардима Европске уније;
- решавање проблема путне и комуналне инфраструктуре;
- повећање квалитета кадрова и формирање тренинг-центра за њихово профилисање за рад у различитим угоститељским делатностима.

Коалиција Демократска странка Србије – Нова Србија – Војислав Коштуница посебан значај придаје пројекту развоја туристичких капацитета на јужној падини Копаоника, јер би он допринео развоју читавог региона северног дела Косова и Метохије, отварању нових радних места за хиљаду грађана из овог краја и даљем јачању економске интеграције на територији целе Републике Србије.

17. Економски опоравак наменске индустрије

Упркос недостатку економских средстава, неопходних за модернизацију и професионализацију, Војска Србије испуњавала је своју мисију на најбољи могући начин захваљујући, пре свега, изузетној обучености, залагању и пожртвованости свих својих припадника.

У будућности, Република Србија мора да преусмери политику одбране ка систему одбране који се базира на претњама безбедности у региону и постојећим односима у војним и безбедносним алијансама на глобалном плану. У складу с тим, бројно стање и формације војске треба да се ускладе са војним снагама земаља у региону и са војно-безбедносним изазовима.

У прошлости је наменска производња упошљавала преко двадесет хиљада високостручних кадрова машинске, електротехничке, хемијске и других струка, и може се слободно рећи, у једном периду је била носилац привредног и технолошког развоја земље. И у наредном периоду треба обезбедити најбоље услове за научно-истраживачки развој наменске производње, како би се поново успоставило технолошко лидерство ове делатности и како би се привукли врхунски млади инжењери и стручњаци за рад у овој индустрији.

Извоз који је оствариван се могао упоређивати са извозом читаве металске индустрије данас, а технолошки ниво је оцењиван као један од водећих у свету. Због тога, ценећи да је највећи део производних капацитета и поред свега очуван, да постоји интерес наших традиционалних тржишта за даљом сарадњом и да постоји висока спремност запослених да даље развијају ову производњу, је економски опоравак наменске индустрије од изузетног значаја.

Извоз лаког наоружања и муниције може бити значајно увећан, уколико се обезбеде средства за технолошко усавршавање производње и за финансирање извоза. При томе такав извоз није претња миру на међународном плану, јер ће он бити усклађен са свим ограничењима која постављају повеље и одлуке Уједињених нација, којих се Србија придржава и у свим другим областима.

Један од праваца реформе и модернизације у наменској индустрији намеће и могућност остваривања стратешког партнерства појединих организација са светским технолошким и тржишним лидерима у овој врсти делатности, о чему ће се одлуке донети на основу детаљно урађених економских и безбедносних студија и процена.

